Sátoralja-Ujhely, 1900. szeptember 23. 38 (2074.) Harmincegyedik évfolyam.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANITÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre . . 12 kor.
Félévre . . . . 6 „
Negyedévre . . 3 „

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden garmond sor dijja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA
hivatalos hirdetéseknél: Minden szó után 2 fill.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetükkel, vagy körzettel ellátott hirdetmények-ért térmérték szerint minden négyszög centim. után 6 fill. számittatik.

Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A mi népünk érdekében!

Sztropkó, szept. 15.

Mi, a kik a balsors által üzve, e sivár pátrián a nyomorral küzdő, igazán szánalomra méltó boldogtalan nép között, velük együtt élünk, évek hosszu során át aggódva ugyan, de azért némán, tétlenül nézzük azt az iszonyu rombolást, melyet az amerikai kivándorlási mánia a reménytelen nép mostoha otthonában, édes hazánk kárára elkövet.

Magunk előtt látjuk néptelen községeink elszomoritó képét.

Ott látjuk a szalmafedeles házikók begyepesedett udvarait a maga szomoru valóságában, ugy, a mint mikor a lélek elköltözik a testből.

Nincs sehol semmi élénkség, mert hiányzik a lüktető erő, mely pezsgő életet öntene azokba az alakokba, a kik a siralom tanyáján idestova tipegnek anélkül, hogy ténykedésüknek valami számba vehető látszata volna.

Hogy mi okozza e bénaságot, mely visszafejlődést idéz elő, ma már szükségtelen ecsetelnem, mert az e tekintetben megindult üdvös mozgalom intézői előtt felfedezve áll ma már az a szomoru való, mely, népünk fejlődését gátolva, őket idegen hazába üzi a minden napi kenyér megkeresése végett.

Hála érte Zemplénvármegye gazdasági egyesülete vezér-férfiainak, hogy ma már megtétetett azon első lépés, mely ha megvalósulva gyökeret ver vármegyénk fogékony talajában, ugy elhanyagolt népünket a boldogulás utjára vezetve elvégre is valamikor csak eljő az az idő, a midőn bezárul az a tátongó nagy kapu, melyen lelketlen kufárok átvezették népünket az idegen hazába.

De bármily nagy horderővel birjon is az akció, a mely a kivándorlás megakadályozásával a szerencsétlen felvidéki népünk boldogitása céljából alakult, mindazonáltal sok-sok hosszu esztendőbe fog az kerülni, amig a várt eredmény csak részben is elérhető lesz.

Nagy és felette nehéz munka sulya fog az intéző körök vezérférfiainak vállaira nehezedni, amig a mult idők hagyta mély sebet beheggeszthetik.

Bár, ha nem csalhatatlan számitásunk szerint az elhanyagolt nép boldogulását kelyettünk már csak a jövő nemzedék érné is el, még ez esetben is, buzditásként előttünk kell hogy lebegjen az a vigasztaló halvány fénysugár, mely szerint majd jönni fog, mert jönni kell annak az igért jobb kornak, melyért ma még csupán buzgó imában fohászkodik a nyomorba jutott felvidéki nép.

Immár mindnyájunk előtt elismert tény, hogy a nép nyomorának legelszomoritóbb képét a sztropkai és szinnai járás nyujtja; mint ilyenre, az intéző körök emberbaráti szeretete e apellálva kérem őket, hogy a bajok orvoslását a sztropkai és szinnai járás felső reszében kezdjék meg.

Szerény nézetem szerint kivánatos volna, ha a már oly sokszor tervbe vett vasuti vonal kiépitése Sztropkó vidékén ne csupán egy-egy földbirtok árának felszöktetésénél állandó *reklámként* használtatnék fel, hanem e tervvel népünk jólétének előmozditása érdekében egyszer már komolyan foglalkozva az életre való eszmét a megvalósulás stádiumába hoznánk; mert gyors közlekedési eszközök nélkül ugy a civilizáció, mint a nép jóléte továbbra is csigaléptekkel haladhat előre.

A mai gyarló közlekedési viszonyok között még e nép igaz és önzetlen jó akaróinak sem állhat módjában az, hogy népünk között gyakran megfordulva azok bajait itt a helyszinén tanulmányozhassák.

Talán éppen a vasut hiányának tulajdonitható az is, hogy a népünk jólétének előmozditása érdekében folytatott tanácskozásokból, eddigelé, a mi járásunkra egyetlen egy sem jutott.

Noha jól tudjuk, hogy a tanácskozásokról való kimaradásunk járásunk lakóira hátrányos és káros lehet, de mert nem vagyunk oly kedvező anyagi helyzetben, hogy még a közös cél érdékében is a tőlünk óriási távolban folytatott értekezleten részt vehessünk: felette üdvösnek tartanók tehát, ha a végleges megállapodás előtt minden járás székhelyén tartatnék egy-egy értekezlet; mert a helyszinén összegyüjtött hasznos tudnivalók bizonyára tanulságos és bő anyagul szolgálnának a vezetőségnek.

A sztropkai járás keresetforrás nélküli szegény szükölködő népről szólva, alapos tanulmányozás révén csakhamar meggyőződhetünk arról, hogy minden oly intézkedés, a mely e vagyontalan nép anyagi hozzájárulását igényelné, a legszebb reményeket is dugába döntené.

E nehéz viszonyok között tengődő nép jóléte előmozditásának alapfeltétele az volna, ha az államhatalom őket állandóan tisztességes keresethez juttatná.

Ezután jönne a marhatenyésztés előmozditása az által, hogy a szükséges tenyészapaállatok a fenti okból teljesen ingyen szolgáltatnának ki az állam részéről. A marhatenyésztés kérdésének megoldásával a tejtermelés, illetve mikénti értékesitésének kérdését is meglehetne olyképpen

TÁRCA.

Esteli ének.

Itt az este, itt az alkony,
Nő az árnyék sebesen;
Aggó sóhaj kél az ajkon:
Oltalmába ki veszen?!
Pásztorunk, őrünk ki lesz,
A mikor nincs földi nesz,
Mikor pihen ember, állat?!
— Isten a ki el nem fáradt.

Itt az este, itt az alkony,
Fut az idő hirtelen;
Egy barázdát hágy az arcon
Minden nap, mely elmegyen.
Majd ha minden nap lejárt,
Álmot óh ki hint reánk?!. . .
Kérdi szivünk nyughatatlan.
— Isten, a ki hallhatatlan,

Itt az este, itt az alkony,
Elrepülnek napjaink.
Eltemet, bármint óhajtom,
Egyszer a sir partja int.
Légy azért Urunk jelen
Földi, siri éjjelen!
— Élők s holtak édes Attya!
Virassz boldog viradatra!

Janka K.

Bünös gyönyör.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Kivétel volna? Bizony nem az. Már sokan vannak s még többen lesznek, hogy ha ez a történet, mit elbeszélendő vagyok — s el kell mondanom — nem rettenti fel elernyedt életerejüket rettenetességével, irtózatosságával s nem erősiti meg ellankadt akaratukat.

I.

Állát mellére sülyesztve, lógó karokkal megy az utcán. Kétségtelenül ötven éves. De a legtörődöttebb ötven évesek, azok, kiket leginkább elcsigázott, szétroncsolt az utálatos kicsapongás, nem tántorognak ugy, mikor mennek, nem lézengenek inogó léptekkel, a légbe kapaszkodva ennyire. Felette kinyitott szemeiben, melyek meredtségére soha sem csukódik le a szemhéj, két sárga, fénytelen agát, a vén vakok szemének buta semmit mondása van. Fakó sárga arcu, melynek petyhüdt bőrén nincs egy eleven ránc sem, halottéhoz hasonlit, a kinek eltemetésével késnek s a mohos sirból való koponyákat juttatja eszünkbe. Bárki kérdi, nem felel: mintha nem is értené, pedig hallja, mert összerezzen, mint egy alvó állat, ha rácsap az ostor s félre huzódik a szegletbe, ott remegve buvik el. Hangja — mert megesik, hogy beszél, nem mással, önmagával — olykor nagyon éles, magas, majdnem meghallhatalan, hasonlatos egy metsző tücsökhanghoz, olyan mintha valahonnan messziről jönne, olykor azonban mély, sulyos, mintha valami siket mélységből emelkednék, de mindig valami más hang, nem emberé. Szája minden szó utan nyitva marad s olykor véretlen nyelve kissé kilóg fekete fogai közül. És mindenütt lehet látni, mindenkor az egymást surló kerekek robajában, az utcán, a nyüzsgő körutakon, a hol tolong a nép, mindenütt, mindenkor ott jár. Komoran telve epesztő ijedelemmel, ugy mutat, mint egy feltámadott, a ki az életben, a világosságon folytatja a lassu sétát, a mibe ott kezdett az árnyban nyitott koporsó körül.

Nos: és ez az ember nem ötven éves, alig van harminc. S egykor szép volt, egykor a daliás fiatalság duzzasztotta keblét, csalt mosolyt ajkára, lángolt szemében s homlokára az élet ragyogását varázsolta. S boldog volt: álmai s szerelme, reményeinek teljesülését látva maga körül. Művész volt s tudta, hogy eléri időnapelőtt vágyainak pontját; szerelmes volt s ismerte a legnagyobb gyönyört, mert férje volt annak, a kit szeretett s látta mosolyogni, mikor vállára hajtotta alvó fejét. A boldogság s a remény fogták be életét; pazarkodott saját magával, kész volt nemes, merész tettekre, becsületes mint egy hajadon esküje, derék, mint egy hős kardja, maga a fiatalság volt: a diadalmas, a ragyogó.

De egy napon, ostoba kiváncsiságból, vagy talán percnyi unalom elüzése végett, belépett abba az átkozott boltba, a hol a „zöld tésztát“ árulják, a miben benne lakozik a kárhozat, a halál — a minek latin neve *morfin* — s aztán visszajött gyakran, nagyon gyakran.

II.

Oh gyönyörüséges, oh szerencsétlenséget hozó szer! légy a tömött, sürün gyurt tészta,

A Zemplén mai száma tizenkét oldal.

oldani, hogy a járás legalkalmasabb pontján egy sajtgyár létesittetnék.

A mai kezdetleges viszonyok mellett is vidékünkön sok métermázsa vaj termeltetik; de mert az nem kezeltetik kellő szakértelemmel, mint selejtes áru a legalacsonyabb áron jön forgalomba.

E téren is lehetne némi eredményhez jutni, ha népünk e tekintetben szakszerü kezelésre oktattatnék, s e mellett ha a termelés értékesitése biztositva lenne számukra.

Minthogy pedig a felvidéki népet a tervbe vett alagcsövezés keresztülvitelével okszerü gazdálkodásra kivánnánk megtanitani: minden esetre egy oly földmüvesiskola, a minő Nagy-Mihályban terveztetik, a mi járásunk székhelyén — Sztropkón — is felférne.

Ezenkivül ugyancsak a sztropkai járásban, akár annak székhelyén, akár más megfelelő helyen, egy kisérleti paraszt gazdasági minta- telep lenne felállitandó; mert e népnek nem állana máskülömben módjában a távolabbi vidéken felállitandó hasonló telepen megfordulva tudáskörét kiszélesbiteni.

A lótenyésztés érdekében rég hangoztatott fedeztető állomás Sztropkón leendő létesitésének kérdését is megéretnek látjuk már a megvalósitásra.

A sok-sok kivánálom között a gyümölcstermelés meghonositása, az erdők értékesitése, erre alkalmas helyeken gőzfűrész és fabutor-gyárak felállitása is: méltó helyet érdemel abban a keretben, mely népünk jólétének előmozditása érdekében előjegyeztetett.

Egyébiránt, mint a „Zemplén“ legutóbbi számaiból olvastuk, nagy örömünkre és megnyugvásunkra szolgál már csak az a tudat is, hogy a most megindult mozgalom *egyesült* erővel munkálkodik azon, hogy nyomorral küzdő népünk borult egéről eltávolitsa a vésztjósló, sötét fellegeket!

Unghváry Ede,
Sztropkó város főbirója.

Kereskedők kongresszusa.

A napi lapok hasábszámra számoltak be s egész részletességgel a kereskedők miskolczi III. országos kongresszusáról, hol Magyarország kereskedői, egyesitett erővel, oly célokat tüztek maguk elé, melyek hivatva vannak az ország gazdasági konszolidálását előmozditani; de e mellett sürgős orvoslást követeltek azok ellen a bajok ellen is, melyek a magyar kereskedelmet hasznos és szabad müködésében folyton gátolják; mert immár elvitázhatatlan tény, hogy a kereskedelem az ország boldogulásának, felvirágozásának egyik fontos tényezője.

Ismétlésekbe bocsátkoznám, ha a kongresszusnak politikai sulyát, messze kiható jelentős voltát itt fejtegetni akarnám; jobban és a helyi viszonyoknak megfelelőbben vélek cselekedni, ha a „Zemplén“ hasábjain beszámolok arról a szubjektiv hatásról, mit a kongresszus reám, mint éber megfigyelőre gyakorolt.

Egy kongresszusi tag, ki csak ugy könnyü szerrel belecseppent a mulatságos és élvezetes, de e mellett komoly munkával járó kongresszusba, fogalmával sem bir annak, minő óriási testi és szellemi megfeszitett munkába került a kongresszusnak tervezgetése, előkészitése, munkába vétele és rendezése — és a mi a fő: egyetlen disszonáns hang, panasz vagy kifogás nem zavarta meg az ünnepség komoly hangulatát, méltóságos voltát. A fényes siker fölött érzett örömben méltán osztozkodnak Miskolcz város vendégszerető polgársága, intelligens kereskedői, különösen pedig a keresk. és iparkamara vezetősége. Legyen jutalmuk a már ott kifejezésre juttatott elismerés és köszönet, valamint a hálaérzet, melylyet mindenik kongresszusi tag, onnan távozván, késő időkre szivesen emlékébe zár.

A komoly munkával hozott határozatokról akarok röviden beszámolni, hadd lássák az érdekeltek, hogy a kongresszus nem szenzáció keltése, nem a hiúság vására, de céltudatos, a kereskedelmet közelről érdeklő problemák megfejtésének, a létező bajok megszüntetésének és orvoslásának igazi küzdőtere volt.

A kongresszus nem kevesebb, mint *nyolc* fontos tárgyban hozott határozatot, mely határozatok a kormányhoz lesznek felterjesztve és — mint reménlünk lehet — a kereskedők jogos igényei kielégitést fognak nyerni.

A tárgyak ezek voltak:

1. Elfogadta a kongresszus *Sándor* Pál javaslatát, mely szerint: a hazai kereskedők országos központi egyesületet alakitanak, társulati képviselet alapján.

2. Elfogadták *Matlekovits* Sándor dr. javaslatát, mely szerint kimondották, hogy: Magyarország érdeke, a vámpolitikát szerződéses és nem autonom alapon létesiteni.

3. *Guttman* Miksa dr. előadó javaslata értelmében a *kongresszus állást foglal fogyasztási a következetek ellen*, miután azok nagyobb részt nem szolgálják azt a célt, melyet maguk elé tüztek, hanem hangzatos jelszavak mellett „közönséges verseny boltok“-ká váltak és szakértelem hiányában sem a kereskedelemnek, sem a fogyasztó közönségnek, legkevésbé pedig humánus célnak hasznot nem hajtanak, sőt kárára vannak.

4. *Szentpáli* István dr. javaslata értelmében a kongresszus kimondja, hogy: az adóügy reformálandó; nevezetesen a házbérosztályadó egyszerüsittessék és szállittassék be; állapittassék meg a lét-minimum, mely adómentes lenne; hozassék be a progressziv adó, mérsékelt emelkedéssel; a II. osztályu keresetadó és általános jövedelmi adó töröltessék el és helyette összjövedelmi adó vetessék ki, de csakis az 1600—2000 koronán felüli jövedelemre legyen kiróható.

5. *Gelléri* Mór és *Koós* Soma határozati javaslatai értelmében kimondatott, hogy a kereskedőknek feladatát képezze a hazai ipar legmesszebb menő pártolása.

6. *Schreyer* Jakab dr. javaslatára kimondta a kongresszus: Sürgősnek tartja, hogy a polgári törvénykezési rendtartás általános reformja keretében a bagatell-ügyek akkép szabályoztassanak, hogy:

a) az ezeknél az ügyeknél szükséges fellebezhetetlenséget a biró személyében nyujtott garanciák pótolják;

b) a kisebb jelentőségü ügyek illetékessége tekintetében is megfelelően alkalmaztassanak a 1868. évi LIV. t.-cikknek a könyvkivánati illetékességre vonatkozó helyes szabályai;

c) hogy ezeknél az ügyeknél a költségmegtérités tekintetében méltányos és oly rendelkezések állapittasanak meg, melyek mellett a hitelező ilynemü követelése érvénytelenitésénél ügyvédői segedelmet vehessen igénybe.

7. A csődtörvény reformját előadta *Glücksthal* S. dr.

8. Kereskedelmi képviseletet a parlamentben, előadta *Auer* Róbert.

A kongressuson részt vett 62 testület és kamara 235 taggal. S.-A.-Ujhely ker. társulatát 9 tag képviselte, névszerint: *Klein* Géza, *Kornstein* Jenő, *Lővy* Adolf, *Reichard* Ármin, *Schön* Sándor és *Zinner* Adolf; mint vendégek csatlakoztak *Klein* Ándor polg. pénztári könyvelő és *Róth* József dr. ügyvédő.

A miskolczi kereskedőkkel a kongresszusnak több mint 400 tagja volt!

Az első napon a miskolczi kereskedők, a második napon Miskolcz város és a ker. és iparkamara fényes banketet rendeztek kedves vendégeik tiszteletére. Hangzott sok szép tószt és üdvözlő sürgönyök menesztettek *Széll* Kálmán főministerhez és *Hegedüs* Sándor szakministerhez.

A kongresszus befejezése után mintegy 250 tag külön vonaton *Diós-Győrre* rándult, hogy az ottani vasgyárat s annak berendezését megtekintse. A vendégeket *Técsey* Ferenc kir. tanácsos igazgató fogadta. A vendégek tiszteletére 8—10 csoportvezetőt rendeltek ki, kiknek előzékeny, szakaikban jártas vezetése mellett megtekinthettük az összes müködő gépeket, melyek 5—6000 (ezer) munkást foglalkoztatnak.

A sok érdekes, a laikusnak is figyelemre méltó dolgok között különösen az acélöntés és a budapesti Eskü-téri Duna-hid láncszemeinek készitésére ujonnan berendezett gépműhelyek és az ezek működése keltett feltünést, mit is a vendégek nagy érdeklődéssel néztek.

Este 6 órától kezdve az induló vonatok különféle irányokban vitték szét a kongresszus tagjait. A távozók bucsuzásul még az állomáson is meleg elismeréssel dicsérték a miskolcziak igazi magyar vendégszeretetét, a kamara vezetőségét. A kitünő rendezésért különösen sok éljent nyert *Sugár* Ignác, a szeretetreméltó, előzékeny kamarai titkár.

A miskolczi szép napok sokáig meg fognak maradni a kongresszusi tagok kedves emlékei gyanánt!

Schneider J.

Vármegyei ügyek.

Közig. bizottsági tagválasztás. A mi volt a „geruzia“, vagyis az öregek tanácsa az antik görög világ államéletében, az, vagy legalább is annak képe és hasonlatossága a vármegyék mai közéletében a közigazgatási bizottság, melynek szervezeti és törvényszerü hivatása — a jó közigazgatás állandó biztositásán kivül — az öregebbeket jellemző bölcseséggel itélni, határozni a joghatósága elé utalt konkrét ügyek fölött. Közigazgatási bizottságunkban egy tagsági hely, mégpedig az, melyet a rk. klérus képviseletében legutóbb *Szekerák* Kálmán apátplebános töltött be, az ő halálával megüresedett. Erre az állásra, mint értesülünk, a geruzia sorrendje szerint, ft. *Lehoczky* Endre szinnai rk. esperes-plébános és ft. *Katinszky* Geyza, s.-a.-ujhelyi rk. plébános és szentszéki tanácsos a választó közönség jelöltjei. Hogy a két érdemes jelölt közül arra a diszes polcra és kitüntető bizalomra melyiket tartja érdemesebbnek a választóközönség többségének bölcsesége: megtudjuk majd a szept. 26-án d. e. 9-kor kezdődő Közgyüléstől.

Hivatalok vizsgálata. Főispánunk, titkára közremüködésével, e héten megvizsgálta a n.-mihályi és a bodrogközi szolgabirói hivatalokat.

Pénztárvizsgálat. Az 1870. XLII. t.-c. 58. §. *n)* pontja értelmében eljáró küldöttség a t. vármegye közpénztáraiban f. hó 17-én tartott vizsgálatot, minek során ugy a pénzkezelést, mint az ügyvitelt is teljesen megnyugtató rendben találta. — A gyámpénztár állapota volt a vizsgálat napján, pénzmaradványban 4195 K. 17 f. takarékbetétekben: 242,861 K. 70 f. letéti be-

Folytatás az I. mellékleten.

---

vagy pedig, átszellemülve, ezüstös golyócskákban rejtekezz — *morfin* vagy *hazisz* — rettenetes vagy!

Imádott vagy. Adsz kéjes fáradtságot, kicsapongó gyönyört, békét, mint isten, gőgöt, mint ördög. Bizony te müveled, hogy feled az ember, feledi az élet keserüségeit. Az embert az álmok és győzelem országába ringatod. A paradicsom tolvaj kulcsa vagy. A ki a te hódolód, a földi leány ajkán Beatrixot csókolja. Azt mondod: Legyenek olyanok, mint az istenek s beváltod igéreted; a ki aranyra vágy, egész Niagaráját hallja maga körül torlódni a csillogó pénznek; a ki Dante, a Shakespeare hirnevét kivánja, látja, hogy kiséri utján a tömegek lélekvesztett figyelme; a ki a csatatér mámorának sóvárgója, recsegő kürtök hangját harsogtatod.

De drágán adod el *hazisz* a te mámorodat. Mennyed pokolra válik. Valami különös pokolra, a hol az egyetlen kárhoztatos kin vár reánk, az örökös, végtelen elkeseredettség, a rettenetes eltompultság. Ha megelégednél, oh félelmes uram, hogy kioltod a tekintet tüzét, a mosolyt, hogy halotti halványságot boritasz a homlokra, hogy meggörnyeszted a vállakat, hogy a férfiasságból valamelyes nyomorult rongyot csinálsz: rabszolgáid még hálásak lennének, kimondhatatlan ajándékaid emléke okáért. Szenvedni a testtel, micsoda az annak, a ki élvezte az istenné lett lélek minden elragadtatását? De leleményes bakó vagy. A szellem, a sziv eleven kivánságait felcsigázva, megtöröd, megölöd a szivet, a szellemet. Mi sem látszik többé szeretetreméltónak a mi az volt, semmi kivánatosnak, a mi pedig olyan vala. Minek is élni? Hát érdemes nézni az eget? Érdemes asszonyt csókolni. Tompa érdektelenség, nem tudom micsoda óriási utálat fog el. Az örökre eltörlött kötelesség tudata. Az ember saját maga hág rá a saját bucsületére. A lelkiismeret, sokáig túlterhelve a *bünös gyönyörökkel*, enged végre, eltompul, mint a részeges ember gyomra és setét, sürü végtelen unalomba hal.

III.

Egy napon azt a szerencsétlent, a kiről szóltam, felpofozta egy sétáló, kit véletlenül meglökött s ő elfutott, mint egy gyerek, a kit megvernek, olykor visszaforditva fejét, félve az üldözőtől. Már nem is tudja mit jelentenek ezek a szavak: müvészet, szépség, dicsőség. Vajjon ember-e még? Bizony nem. Valaki, aki eszik, iszik, alszik s felébredve nincsenek gondolatai. A választott asszony, az imádott nő, ki előtt terdet hajtott, mint a hivő az oltár előtt, nem létezik rá nézve Nem látja a ragyogást szemében, a rózsát ajakán. Megunva komor gyáva társát, szeretőt szerzett magának. Ő tudja, nem haragszik. Lassankint mind jobban belemerült az unalom meggyógyithatatlan eltespedésébe.

S igy fog élni — nem lévén — egész addig az óráig, mikor egy szép este a hidon végig menve s csillogni látva a kék vizen a csillagokat s — halvány visszfényeként hazisz-evő ragyogó látományainak — beleejti magát a folyóba, kétségbeesés nélkül, csak épen alkalom adtából, mint hogyha utját folytatta volna.

Ha megmotozzák a halottat, zsebében egy kis, dohánynyal vegyitett, roszszagu zöld tésztát fognak találni.

Pápay Lajos.

tétekben: 68,617 K. 14 f. értékpapirokban 453,082 K. 00 f. magán kötvényekben: 198,245 K. 26 f., ékszerekben és drágaságokban: 13,285 K. 72 f., — s igy összesen: 980,286 K. 99 f. — A közig. pénztár vagyonkészlete ugyanakkor 713050 K. 79 f. volt, ebben pénzkészlet: 17,190 K. 51 f.

A vármegyeiek nyugdijintézetében f. hó 17-én, a pénztárvizsgálatkor, a vagyoni álladék volt: 265,511 K. 69 f.

Hogyan bánnak Zemplénben a tanitókkal? Ily c. alatt Gálszécsről ösmert kézből vettük a következő sorokat: „T. szerkesztő ur! A gálszécsi iparos tanonc-iskola tanitói a mult 1899—900. iskolai évre még máig sem kaptak fizetést. A nagyméltóságu vall. és közokt. m. kir. minister ur kegyes volt ugyan már ez évi jul. hó 23-án kelt 43,206. számu rendeletével engedélyezni e célra az orsz. tanonc-iskolai alapból 400 koronát*) de — bár az ip. tan isk. bizottság a nyugtát már aug. 10-én beküldte, a megyei pénztár nem tartja kötelességének ez összeget kifizetni. Miután az iskolai gondnoknak ez ügyben a megyei alispán urhoz aug. 27-én tett felterjesztésére válasz sem adatott,**) az iskolai bizottság kénytelen a nm. vall. és közokt. minister urhoz fordulni, kérvén, hogy a már kiutalt összegnek kifizetését elrendelni méltóztassék.“***) *r. l.*

Lóvásár Páczin községben. A m. kir. kassai V. honvéd-huszárezred parancsnoksága lapunk utján is tudatja, hogy a honvéd huszár ezred pótlovazó bizottsága f. évi *október* hó 3-án (harmadikán) reggel 9 órakor *Páczin községben, készpénz fizetés mellett* pótlovakat fog vásárolni. A lovaknak tökéletesen egészségeseknek, jól tápláltaknak és teljesen hibátlanoknak kell lenniök; magasságuk 160—166 cm, koruk betöltött 4½—8 év között legyen. Az ár alku szerint 500 egész 700 koronában állapittatik meg, mely összeg a lólevél előmutatása után a helyszinén fizettetik ki. Levágott (curtirozott) farku lovak nem vétetnek meg.

Erdőőri szakvizsgálatok lesznek, Miskolczon, Kassán, M.-Szigeten és Debreczenben a f. évi okt. hó 22-én (huszonkettedikén). Mindazok, kik az erdőőri szakvizsgálatot, vagy a vadőri vizsgálatot letenni szándékoznak, hiteles bizonyitványokkal felszerelt folyamodásaikat a vizsgálatok székhelyére nézve illetékes kir. erdőtelügyelőhöz f. *évi október 10-ig nyujtsák be.*

Hirek a nagyvilágból.

De Wett, a búrok hős tábornoka, golyótól sziven találva, elesett a potseftromi ütközetben, mely a búr háborunak gyászos záradékát képezi. A 3000 főnyire leolvadt búr hadsereg, összes tüzérségét megsemmisitve, szétszóródott kóborló csapatokra. *Roberts* ángol tábornagy, befejezvén Transzvál és Oránzs búr köztársaságok meghóditását, visszaindult Angliába. A fölszabadult ángol haderőt Kinába szállitják. A Dél-Afrikában maradó hadsereg föparancsnoka *Buller* tábornok marad.

Róma bevételének 30-ik évfordulóját, vagyis az egységes Olaszország megalapitását, f. hó 20-án ünnepelték Rómában az olaszországi városok küldöttségei. Az ünnepi nagy bizottság a Panteonhoz vonult és koszorukat tett le *Viktor Emánuel* és *Umberto* királyok sirjaira.

Németalföldön nagy bizottság alakult az oda menekülö *Krüger* elnök ünnepies fogadására. *Vilma* királyné a francia kormányt fogja megkérni, hogy tegyen lépéseket Transzvál érdekében.

Waldersee gróf német tábornagy tegnap érkezett meg Kinába. Eppen jókor, mert az ellenségeskedés a kinai hadsereg és a szövetséges hadak között ismét kitört.

*) A kereskedelemügyi (és nem a közoktatásügyi!) minister 200. K. utalványa máj. 14-én, 400 K. utalványa pedig aug. 27-én érkezett az alispánhoz, ki amarról már jún. 5 én, emerről pedig szept. 2-án értesitette a gálszécsi isk. elöljáróságot. A 200 K. nyugtatót helyesen állitván ki Gálszécsen az illető tanitó ur: nyugtatójára jún. 20-án vármegyei pénztárunk a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivataltól a 200 K.-t felvette s még aznap (vagyis jún. 20-án!) a gálszécsi főszolgabiróhoz kifizetés végett el is küldötte. Tehát ez a tanitó fizetését elég gyorsan kézhez vette.

**) A 400 K. nyugtató hibásan volt kiállitva, (mert a vallás- és közokt. minister utalványára hivatkozott és a miniszt. utalvány száma és keltje is hibásan volt a nyugtatóban feltüntetve) erről a pénztár szept. 12-én jelentést ugy-e bár, tett s az alispán szept. 14-én már intézkedett is.

*** Tehát — még mielőtt haszontalanul „fordulna“ a vall. és közokt. ministerhez, — megelégedéssel tapasztalhatja a gravamen irója — úgy *szoktak* elbánni Zemplénben a tanitókkal, hogy t. i. egyfelől iparkodnak fizetéseiket gyorsan kiszolgáltatni; másfelől pedig gyarlóságból támadt hibáikat sietnek a lehető legrövidebb idő alatt jóvá tétetni. *Szerk.*

Románia és Bolgárország között a feszült helyzet tetőpontra hágott, de mégis remélhető, hogy szakitásra nem kerül a dolog, mert az ellentéteket békés úton rendbe hozzák.

Viktória, ángol királynő, f. hó 25-én feloszlatja a parlamentet, melynek hét évre szólott megbizatása lejárt és elrendeli az általános képviselőválasztást.

Hirek az országból.

Muzaffer Eddin. perzsa sah, ki most királyunk őfelségének szivesen látott vendége Bécsben, holnap Budapestre érkezik fényes és nagy kiséretével. Budapestről Konstantinápolyba utazik a sah, a szultán látogatására.

Széll Kálmán ministerelnök, *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi kir. minister társaságában, Bécsbe utazott, hogy részt vegyenek a perzsa sah tiszteletére adott udvari ünnepségeken.

Császka György kalocsai érseknek, ki folyó hó 21-én töltötte be áldozópapságának 50-ik évét, a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta őfelsége a király.

A magyar államvasutak f. hó 17-ig 37,057,800 K. pénztári felesleget szállitottak be a központi állampénztárba.

Különfélék.

— **Az „Örökimádás“ templom** javára Ujhelyben *Ambrózy* Nándorné őnagysága fáradhatatlan buzgóságának legujabban 224K.-t sikerült gyüjteni, a mely összeget rendeltetéshelyére juttatás végett megküldötte özv. *'Sennyey* Pálné őexciájához, mint a központi bizottság tagjához.

— **Személyi hir**. *Fejérváry* Géza br., honvédelmi minister, a galicziai hadgyakorlatokról hazatérőben, a Stryj felől jövő gyorsvonattal tegnap reggel 7 órakor érintette városunkat.

— **A Hönsch-család gyásza**. E percben értesültünk, hogy *Hönsch* Dezső kir. főmérnök igen tisztelt barátunkat s nejét, *Karvázy* Ilona urasszonyt, megrendito csapás érte: gimnazista VIII. osztályos jó fiukat, Pistát, majd egy hónapig tartott sulyos betegség után, szerető sziveik birtokából elrabolta a halál. Epp most, midőn halálra készül a nagy természet ölén minden, a mi rajta élő, fű, fa, virág, levél: hullott le az ő szeretetök fájáról is a pár héttel ezelött még ifju erejében pompázott levél... És ehhez a levélhez füződött szép jövőnek, mely mint derengő hajnal már látszani kezdett az ég alján, ma már vége, vége! Epp az ősz kezdő napján, ma d. u., lesz a hű és a jó fiu temetése. Mint az őszi harmat, mely ha volna a természet könynye bús enyészet fölött: ugy reszket az édes anya könynye szemfödéllel ő előle eltakart fián, kinek szive mélyén az ifjuságnak minden csillagfényét örökre kioltotta a mulandóság viharszárnycsapása!... Jóságos Isten: könyeket felszáritó kegyelmedből adj elegendő erőt a csüggedőknek a megrendito csapás elviseléséhez! Adj hősi erőt — hitben Te irántad, bizalomban barátaik iránt — a fájdalomtól földig sujtott jó szülőknek, hogy felegyenesedhessenek a gyász sulyától és hogy jóbi türelemmel birják elviselni a nagy csapást, a minek fájdalmában igaz szivvel osztozik a közrészvét!

— **Elmaradt müvész-est**. S.-A.-Ujhelyben a f. hó 21-ére hirdetett müvész est közbejött akadályok miatt elmaradt.

— **Izraeliták uj esztendeje**. Holnap, f. hó 24-én, kezdődnek izraelita polgártársaink nagy ünnepei: Ujév napja, az 5661-ik esztendőnek, Tisri hónapjának elseje lesz hétfőn. Két napi ünnep lesz ez, melyet tiz napra rá, október 3-án, a *Jom-Kipur*, a teljes bőjtös hosszu nap fog követni. E napok a nyugalomnak, a magába szállásnak és imának vannak szentelve. Jom Kipur előestéjén hangzik föl a templomokban az a hatalmas, megható, ősrégi templomi ének a *Kol Nidre*, melyben Isten kegyelméért fohászkodik Izrael népe. (iy.)

— **Honvédeink itthon**. Az Ujhelyben állomásozó honvédzászlóalj a galiciai királygyakorlatokról e hó 16-án éjjel érkezett haza, különvonaton. Derék honvédeink a nagy háboruszerü hadgyakorlaton, a hol százhuszezer embernél több állott egymással szemben, a mint értesülünk, rendkivül nagy, fáradságos, hanem a mellett igen tanulságos munkát végeztek, mert, mint a napi sajtókból olvashattuk, a legjobban hajszolt 39-ik hadosztályba voltak beosztva, s különösen a gyakorlat utolsó napjain, példátlanul nagy és nehéz meneteket tettek. Mindazonáltal aránylag kevés ember dőlt ki a kitartó magyar fiukból. Megemlitjük még azt a szép momentumot, hogy mikor hazafelé jövet az ország határát átlépték *„Eljen a király!“* kiáltásokban törtek ki és elénekelték a *Szózatot*

— **Szüret**. A hetek óta tartó gyönyörü száraz őszi idő rohamosan érleli a szőlőt, ugy, hogy helyenként már asszu is mutatkozik. E miatt nem soká várnak már a szüreteléssel, mert szőlősgazdáink — általában kevés termés lévén — ez idén inkább a mennyiséget, mint a minőségét nézik. Talán helyesen is, mert mint a tapasztálás mutatja, a könnyebb hegyi borok kelendőbbek és aránylag nagyobb áruak, mint a nehéz borok, a melyeknek még nincs meg a hegyaljai karaktere. Az ujhelyi hegyeken október első napjaiban széltiben hosszában megkezdik a szüretet. Bezzeg hajdan, nem is olyan régen, másképp volt! Simon-Juda körül szedték a rozsdás, töppedt fürtöket és abból szürték a Hegyalja hires nektárát, a miből a maga valóságában ma már csekély készletünk van. Lesz-e még valaha olyan borunk? Csak a jó isten tudja.

— **Huszárok Ujhelyben**. A Nyiregyházán állomásozó 10-ik huszár ezrednek a galiciai hadgyakorlatokról hazatérő kétszázada 250 lóval érkezett tegnap délelőtt Ujhelybe. Egy napi pihenő után ma reggel tovább masíroztak. Mondanunk sem kell, hogy a nyalka huszároknak, kivált a fehér nép körében, sok bámulója akadt.

— **Eljegyzés**. *Bálya János*, Máramaros vármegye főjegyzője, eljegyezte *Fejérváry* Gizelát Izbugyáról.

— **„A dalárda“ örökös elnöke**. Az ujhelyi daloskör e hó 15-én tartott közgyülésén *Spillenberg* Barna elnök t. barátunk lemondását elfogadta ugyan, hanem a daloskörnek halottaiból történt feltámasztása körül szerzett halhatatlan érdemeire való tekintettel, örökös tiszteletbeli elnökének megválasztotta. Értesülésünk szerint utódjául *Székely* Elek polgármestert szeretnék megválasztani.

— **Halálozás**. A sajó-kesznyéteni ev. ref. egyház őszinte fájdalommal tudatja, hogy érdemekben gazdag tanitója, *Bartha János*, életének 69-ik, *tanitóságának ötvenedik* évében, f. hó 19-én reggel 8 órakor, szivszélütés következtében, jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványait f. hó 21-én tették örök nyugalomra az ev. ref. egyház szertartásai szerint a sajó-kesznyéteni ref. temetőben. A legnépszerübb, nemcsak Kesznyéten határán belül, de kivül is messze földön ösmert, tisztelt, szeretett jó embert és jeles tanitót, népe, mely szellemi világának adományait az öreg iskolamesternek köszöni, sürü nagy tömegben kisérte végső nyugalma helyére — és a sirt, mely kedves emberének földi maradványait magába fogadta, fájó érzések közt, igaz könyek hullatásával szentelte meg. A „Zemplén“ öreg hű munkatársát és barátját gyászolja az elköltözöttben. Áldás emlékére!

— **Másodvirágzás**. Kalendárjom szerint ma d. u. 1-kor kezdődik az ősz, tehát egy-két óra mulva benne leszünk. A néphit szerint ugyan már Kisasszony-napja óta ősz van, mert akkor hagyják oda a fecskék régi tanyáikat és költöznek el délszaki irányba, az örök tavasz honába. Hanem az idén oly gyönyörü szép a szeptember, hogy naponkint beillik akár ragyogó nyárnak is, a mit nemcsak az ember, de megérez az idén az almafa is. Ligeti Bertalan ujhelyi közelszőlejében, a Zsólyomkán, az almafák — mint szemtanuk ujságolták minekünk — másodvirágzásban pompáznak, sőt mogyoró nagyságu második almatermést mutat egyikük másikuk! Minden esetre annak a jele, hogy szép és hosszu őszre lehet az idén kilátásunk. Bene tibi cedat!

— **Hangverseny**. *A sárospataki iparos ifjusági önképző kör*, folyó hó 30-án, a Feldmeszszer-féle vendéglő helyiségében, a „s.-a.-ujhelyi okarina társulat“, *Werner* Sárika k. a. és többek közremüködésével, hangversenyt rendez, szavalatokkal és tánccal egybekötve. Az érdeklődés ott helyben igen nagy s az intelligens elem osztatlan részvételére számit a rendezőség.

— **Téves hir**. Egyik laptársunk közölte a mult hetekben, hogy Nagy Ödön gimnazista tanuló a „Vörös-ökör“ udvarában hajó-hintázás közben, olyan sérülést szenvedett, hogy annak következtében meghalt. Szállásadójától értesülünk arról, hogy ez a hir téves; mert igaz ugyan, hogy a kis diáknak sérve támadt, baját azonban Budapesten szerencsésen operálták, ugy hogy most minden veszedelmen tul van.

— **Esküvő**, *Benkő* Gyula, m. kir. államvasuti hivatalnok, f. hó 18-án lépett házasságra Ujhelyben *Kiss* Ilonka kisasszonynyal.

— **Ellopott pénzestárca**. Rzymann Ferdinánd, poroszországi származásu pincés, tegnapelőtt délben hazafelé utaztában kiszállott az ujhelyi állomáson s megebédelt a harmad osztályu váróteremben, mialatt pénzes tárcáját, melyben 70 márka közötti arany pénz és vagy 20 korona volt, az asztalra tányérja mellé letette. Ebéd közben egy kis időre kiment, s mire visszatért, tárcájának hült helye volt. A rendőrség ez ügyben rögtön meginditetta a nyomozást.

— **Rendőri hirek**. *Hűtlen cseléd.* Teper Éva, kassai születésü galiciai illetőségü cseléd, csak három nap óta állott *L. B.* szolgálatában s már is arra vetemedett, hogy észrevétlen időben urnője értékes aranynyakláncát és értékes aranygyürüit ellopta. A lopott tárgyakat megtalálták nála és átadták a rendőrségnek a hol érdeme szerint bántak el vele. — *Tolvaj csizmadia inas.* Kovács László, legenyei származásu csizmadia inas, a minap kora reggel kileste az alkalmat a mikor munkaadója és felesége hazulról elmentek és az ablakon keresztül szobájukba mászva, onnan nehány koronát ellopott. A csirizes kezü kamaszt a rendőrség elfogta.

— **Égő leányzó**. Az Abauj-Torna-vármegyei Radvány községből irja alkalmi tudósitónk: Hogy milyen éber elővigyázat szükséges a tűzzel való bánáshoz, azt számtalan megdöbbentő eset diktálja. Közelebb Radvány község lakóit ejtette szomoruságba a tüz miatt támadt szürnyü eset; ugyanis az ottani derék, közszeretetben álló róm. kat. orgonistának szép és kedves leányát, *Vengrinovics* Mariskát, égette össze a tüz? Vasalás közben egy kipattant szikrától ruhája lángra lobbanva, — annyira összeégette, hogy életbenmaradásához alig van némi reménység.

— **Amerikás ember halála**. Szép reményekkel indult Amerikába a Bodrogközről K. *Tóth* József lukai ifju gazdaember is. Balsorsa ott érte utól, az idegenben. A nyáron egy bányában dolgozván, ott egy réteg föld ráomlott, az ágyékát összezuzta, s ebbe belehalt. E vidékről az idén kivándoroltjaink között ez már a harmadik halálos baleset. De azért okulni senki sem akar; soknak nem akar fejébe menni a jó mondás: „jobb otthon!“ *rl.*

— **Vörös kakas**. Nagy tüz pusztitott f. hó 17-én d. u. 2 óra tájban a Gálszécshez közel fekvő Zebegnyő községben. A tüz Tamás János földmives házából keletkezett s a nagy szárazságban csakhamar még 7 más ház és sok melléképület is lángba borult, melyek földig égtek. Megégett tömérdek kicsépelt gabona is. A tüzet, mint mondják, játszó gyermekek okozták. Az épületek nagyobb része biztositva volt. *r. l.*

— **Országos vásár**. A szept. 19-iki gálszécsi orsz. vásár nagyon gyér volt. Sem a kereslet, sem a kinálat nem volt nagy, a szarvasmarhának meg éppen nem volt ára. A kirakodó vásár sem volt oly nagy, mint máskor, s a sátrak majd nem mindig üresek voltak. Gabona alig volt a piacon. *r. l.*

— **Háziasszonyok figyelmébe**. A háztartás egyik nélkülözhetetlen alkatrésze a zsir, mely élelmi cikknek emelkedése sokszor nagy gondot ad a háziasszonyoknak; most a legjobb minőségü zsir is olcsón szerezhető be *Karner* J. nyiregyházi hentesnél, kinek erre vonatkozó hirdetését lapunk mai számában találja a t. olvasó.

— **Gazdát cserélt** a Sermage Artur gf. vécsei birtoka, mely vétel utján az *Andrássy* Géza gf. birtokába ment át.

— **Nagy tüz**. Az Ujhelyhez közel fekvő *Mihalyi* községben tegnapelőtt d. u. nagy tűz volt, melyről azonban lapunk zártáig részletesebb tudósitás nem érkezett.

Selyem-damaszt-ruha 9 frttól feljebb

12 méter, póstabér és vámmentesen szállitva — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek: valamint fekete, fehér, szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 4.

Irodalom.

Párisi Divat. A szép hölgyek szebbek, a csunyák viszont csunyábbak sohasem lehettek talán, mint most, mikor az öltözködés divatja a mostani eszme- és szingazdag, néha valósággal jelmezszerü iránt követi. De az, hogy valakinek külsejére igazán előnyösen vagy hátrányosan hat-e ez a divat, azt kizárólag csakis az dönti el, jó divatlapja van-e valakinek vagy sem. — A bécsi és berlini lapok mind nehézkesek ahhoz izlés tekintetében, hogy ezt az uj irányt követhessék; a Párisi Divat az, a mely cimének igazán megfelőleg a francia főváros hölgyeinek öltözködési titkaiba avatja a magyar hölgyközönséget; ezükbe adva nekik a siker minden titkának kulcsát. Mivel a lap ábrái a Párisban készülő mintaruhák fénykép-másolatai mind; a cikkek pedig nemcsak azt magyarázzák meg, milyen a divatos toilette, hanem hogy mikép lehet azt ép oly elegánsan s mégis olcsón előállitani részben a lap kitünő szabásmintái nyomán, A »Párisi Divat« előfizetési ára egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. A „Pesti Hirlap“ politikai napilappal együtt egy negyedévre 9 kor.

Jókai, Mikszáth, Tóth Béla. A hazai irodalom elismert első kitünőségei. S mind a három rendes munkatársa a Pesti Hirlapnak, mely már csak e réven is első helyen áll napilapjaink között. Jókaitól Félistenek bolondságai cim alatt humoristikus regényt közöl az uj negyedben a Pesti Hirlap; Mikszáth Kálmán ismét nagyobb elbeszélést ir; Tóth Béla pedig vasárnapi tárcaival és mindennapi Esti leveleivel szerez kellemes órákat a lap olvasóinak. A Pesti Hirlap azonkivül, hogy legjobb és legbővebb tartalommal jelenik meg, — napról-napra 20—24 oldalon — előfizetőinek randkivüli kedvezményeket is nyujt. Első helyen áll ezek közt a Pesti Hirlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető teljesen dijtalanul kap meg a karácsony előtti héten. Az 1901. évi naptár fődiszét uj csillagok cim alatt a fővárosi és vidéki szinházak primadonnáinak arcképcsarnoka fogja képezni. A naptárt minden előfizető megkapja ugyan, de mégis csak úgy, ha legalább már negyedéve járatja a lapot; azért figyelmeztetjük a magyar olvasóközönséget a most bekövetkező október-decemberi új negyedre. Az előfizetés negyedévre 7 korona; egy hóra 2 kor. 40 fillér. A Párisi Divat cimü nagy képes heti divatlappal együtt negyedévre mindössze 9 korona. Az előfizető-dijak a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váczi-körüt 78. sz.) cimzendők.

A Magyar Hirlap, mely teljesen kielégiti az olvasók igényét. A fővárosi hirlapirodalom nagyon fejlett fokán áll a »Magyar Hirlap“, melyet Fenyő Sándor szerkeszt. A mi vidéki közönségünknek első sorban azért ajánlhatjuk a legmelegebben, mert figyelemmel kiséri kulturális, társadalmi, gazdasági és kereskedelmi helyzetünket is. Ennek annál nagyobb az értéke, mert mindenki tudja, hogy ez minden párttól független lap leplezetlenül kimondja véleményét mindenkivel szemben. A „Magyar Hirlap« politikája: a magyar fajpolitika, a melynek diadalra jutásáért elszántan küzd nap-nap után. A M. Hirlap Vezérczikkei és eredeti tárczái, politikai, társadalmi, gazdasági humoros czikkei, valamint könyvalakban megjelenő érdekfeszitő regényei az olvasók óriási táborát szerezték meg a „Magyar Hirlap“-nak. A Magyar Hirlap kedvezmények között első helyen áll a páratlan iródalmi becsü karácsonyi ajándék, melyet minden előfizető dijtalanul megkap a most következő évnegyedben. Ugyancsak ingyen kapják meg a „Magyar Hirlap“ most belépő uj előfizetői a „Bün útján“ czimü rendkivül érdekes regény eddig megjelent folytatásait. Az Otthon czimü szépirodalmi illusztrált folyóiratot a „Magyar Hirlap“-pal együtt leszállitott áron, évnegyedre négy forintért kapják az előfizetői. Kedvezményes áron, negyedévenként 75 krajczárért rendelhetik meg a „Magyar Hirlap“ előfizetői a remek Franczia Divatlapot és a Képes Gyermeklapot (utóbbit negyedévenként 50 krajczárért). A szerkesztői üzenetek irására külön munkatársak vannak szerződtetve, hogy minden, bármely szakba vágó, közérdekü kérdésre ingyen irják meg a választ. Végül még egy kedvezményről kell megemlékeznünk, mely valósággal párját ritkitja. Arról t. i., hogy 10 mondd tiz krajczárért a lap bármely előfizetője tehet közzé hirdetést a „Magyar Hirlap“-ban. Mindezekért ismételten a legmelegebben ajánlhatjuk a „Magyar Hirlap“-ot, melynek kiadóhivatalába (Budapest, Honvéd-utcza 10) október 5-ig küldhetők az előfizetési összegek: évnegyedre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.

Kis Lap. Több mint negyed évszázad óta gyönyörködteti a „Kis Lap“ czimü képes gyermekujság Magyarország apró olvasó közönséget. Hétről, hétre mint szivesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám gondtalan gyermek repeső szivvel várják, ujongva köszöntik és találgatják, vajjon micseda szépet, kedveset hoz magával a „Kis Lap“ legujabb száma. Előfizetése ¼ évenként 2 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Kerepesi-ut 54.)

Háztartás. Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum r. t. kiadásában havonként 3-szor megjelenő „Háztartás“ a magyar gazdasszonyoknak egyetlen magyar lapja, mely a háztartás minden ágában utbaigazitást ad, helylyel-közzel képekkel magyarázva. Előfizetése egynegyedévre 4 korona. Mutatványszámot küld ingyen a kiadóhivatal (Budapest, Kerepesi-ut 54.)

Magyar Bazár. Ezt a legrégibb, legjobb divatlapot Wolh Janka szerkeszti és Athenaeum r. t. adja ki. A „Magyar Bazár“ az egyetlen magyar divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg mindig bő divatrészszel, gyönyörü szines divatképekkel és illusztrált szépirodalmi melléklettel. Előfizetése egynegyedévre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest. Kerepesi-ut 54 sz.)

„**Magyar Nemzet**,“ mely a nagy és magasztos szabadelvu tradiciók zászlaja alá toborzotta az ujságiras legedzettebb munkásait, *Jokai* Mór és *Beksics* Gusztáv főszerkesztők, *Adorján* Sandor felelős szerkesztő vezetése alatt az országos és pártpolitika egész szövevényét éber figyelemmel kiséri, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelezheti s a politika kulissza-titkairól idejekorán tájékozást nyujthat. A „Magyar Nemzet“ azt a kiszámíthatatlan előnyt nyujtja olvasóinak, hogy 12 óraval előzi meg az összes fővárosi napilapokat, s ugyanakkor, a midőn a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a „Magyar Nemzet“ már az ország legtávolibb vidékein is elmondja a tegnap összes eseményeit. A »Magyar Nemzet“ a legolcsóbb napilag nemcsak nálunk, hanem az egész kontinensen. Husz, huszonégy oldalon jelenik meg rendesen és előfizetése egy hóra mégis csak 2 korona. Karácsonyi ajándékképp kivétel nélkül minden előfizetőnek ingyen és bérmentve küldi meg a „Magyar Nemzet“ kiadóhivatala a „Magyar Nemzet“ gyönyörü naptárát, a mi magában fölér egy havi előfizetési dijjal. Mutatványszám 6 napig ingyen. Cim: „Magyar Nemzet« kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

Az „Egyetértés.“ Az immár 34-ik esztendeje fennálló „Egyetértés“, a külföldi világlapok nagyságában jelenvén meg, nemcsak a belföldi, hanem a külföldi fontosabb és érdekesebb eseményekről is a legkitünőbb, bő tudósitásokat adja. Az egész magyar olvasóközönség tapasztalhatja azt évek hosszú sora óta, hogy az „Egyetértés“ ezen a téren, valóban versenyen kivül, egyedül áll a napi sajtóban. *Párját ritkitja az „Egyetértés“ abban is, hogy az országgyülés tudositásaiban pártkülönbség nélkül nagy részletességgel közli a szónokok beszédeit.* Az „Egyetértés“ Tárcarovatát ismert nevű irók látják el szépirodalmi közleményekkel. Maga *Eötvös* Károly is, a legmagyarabb iró, a kinek eddig közölt tárcai hihetetlen sikert értek el, egyedül az „Egyetértésbe“ irta tárcait. A lap vezére Eötvös Károly, főmunkatársa Kossuth Ferenc, felelős szerkesztője Dienes Márton. Az „Egyetértés“ előfizetési ára egynegyedévre 10 kor. 1 hónapra 3 kor. 60 fillér.

Szénásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára **Budapest, IV., Bécsi-utca 4.** Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok,** valamint gyöngytüldiszek **pointlace-ruhák** és pointlace-kelmékből. Fekete, fehér és szines selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-Pongis és Satin-Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk.

Egyesületi élet.

A magyar gazdaszövetség Kassán, a f. évi okt. hó 8-án (nyolcadikán) agrár-gyülést tart.

Felhivás.

Értesitem a „s-a.-ujhelyi dalárda“ működő és pártoló tagjait, hogy az elnökválasztó közgyülés *október 8-án, d. u. 5 órakor, fog megtartatni.*

A választmány megbizásából:
Petsár Gyula,
a s-a.-ujhelyi dalárda alelnöke.

A „Sárospataki Iparos Ifjusági Önképzőkör“ 1900. augusztus hó 19-én rendezett nyári táncmulatságán felülfizettek: Molnár János v. főbiró 10 kor., Neumann Péter 4 kor., özv. Balogh Mihályné 3 kor., Buza János, Kondor Miksa dr., özv. Jerászek Jánosné, Pasuha Mária 2 kor., Jánosi Pál, Juhász Géza, Kosztyelnik András, Koh Lajos, Molnár János asztalos, Matik András, Nagy Gábor, Németh György, Niessner Ferenc, Szepessy István, Trencsényi Pál, Vittek Ferenc, Vizsolyi János, özv. Hlavathi Mihályné 1—1 kor., Zaveczky Jánosné 40 fill., Cziráki Ferenc, Boda János 20—20 fillért. *Bevétel*: 198 korona 80 fillér, kiadás: 98 korona 30 fillér. Fogadják a nemes adakozók hálás köszönetünket. Sárospatak, 1900. szeptember 8. Csacskó József, pénztáros, Ungvári János ellenőr.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanitó-Egyesület hivatalos rovata.

— A rovatért felelős: **A szerkesztő-bizottság.** —

Észrevételek a kritikára.

Valóban szép meglepetésben részesitett engem e lap érdemes szerkesztője, midőn *Kuthi* kartársammal megirt történeti kézikönyvemet egyáltalán s különösen oly kimeritő és értékét sokban felülmuló kritikára méltatta. Könyvünknek ezen alapos ismertetése kellemesebb hatást tett reám, mint a napilapok dicsérete. Nem is tudom tehát eléggé megköszönni az igen tisztelt szerkesztő urnak ama kitüntető kegyét, hogy nagy elfoglaltsága közepette ily fáradtságot forditott szerény művünkre s hogy oly alapos kritikában részesitette. Nagybecsü megjegyzéseit a második kiadásban nagyrészt fel fogjuk használni; de meg fog bocsátani, ha nehány, a kritika rostáján fennakadt adatunknak átbocsátását kieszközölni igyekszem.

Előrebocsátom, hogy Krisztusról nem szántszándékkal* felejtkezett meg kézikönyvünk. Hisz a felvilágosodott zsidóság mindig meghajlott Krisztus nagy szelleme előtt s igy mi okunk sem lett volna az elhallgatásra. Miként most *Mohamedről*, ugy a könyv második kiadásában róla is meg fogunk emlékezni. A mi pedig a keresztény vallás meghonositásának fontosságát illeti, arról már *Géza* fejedelemnél elég hosszasan szólottunk.

A kritika sorrendjében haladva, észrevételeimet a következőkben vagyok bátor előadni:

Hogy Fláviusz Józsefről meg nem emlékszünk** mentse a könyvhöz irt *Bevezetésben* előadott körülmény, hogy könyvünkben most csak a *magyar zsidók történetére vonatkozó adatokat* használhattuk fel. Különben is Istóczy tulbecsüli Fláviusz Józsefet, kinek érdemeit tudós zsidó történetirók kellő értékére leszállitották.

Hogy Zemplén dicsőségét nem egy helyütt emlitetlenül hagyjuk, annak oka az, hogy könyvünket az ország összes zsidó iskolái számára irtuk.

Hogy az országos zsidóbirói hivatal (zsidóprefektura) a mohácsi vész utánig állott fenn, *Kohn* Sámuel dr. nagybecsü munkájából meritettem, valamint *Hajniknak* a magyar zsidókról irt értekezéséből.

A mi az u. n. „pragmatica sanctio“-t illeti, azt könyvünk ismerteti és végül azt mondja róla, hogy „e *törvény fontos talpköve alkotmányunknak*.“

Hogy a kazar (kozár, kabar) nép s igy a magyarokhoz csatlakozott törzs is nagyrészt zsidó volt, azt számos történetirónk, igy *Horváth* Mihály, *Szalay*, *Szabó* Károly elismerik. Az tény, hogy ezek nem ragaszkodtak szigoruan a zsidó ritushoz, hisz különben nem léphettek volna keresztényekkel házasságra, miről könyvünk szintén megemlékszik (32. l.)

Ennyit bátorkodtam a kritikában foglal-

* Ezt a biráló sem mondotta.

** Nem ez volt a fő, de a zsidó szabadságharc kérdése. *R. v.*

Folytatás a II. mellékleten.

takra megjegyezni. Azt hiszem, hogy fenti érdekes adatok esetleges tisztázása megokolttá teszi e soraim közzétételét.

S.-A.-Ujhely, 1900. szept. 20-án.

Knopfler Sándor.

A népiskolai nyelvtani oktatás.

Elmult már azon idő, melyben figyelemre méltathatnók azt az állitást, hogy a népiskolában szükségtelen a magyar nyelvtan tanitása. Ma már mindannyian át vagyunk hatva annak szükséges és fontos voltától, nemcsak azért, mert azon gyermeknek, ki a középiskolába lép, az idegen nyelvek (latin, német) tanulásánál már szüksége van az anyanyelv törvényeinek ismeretére, de főként azért, mert tudjuk, hogy nyelvtani ismeret nélkül senki sem tudja gondolatait szóban és irásban helyesen kifejezni.

Midőn azonban a népiskolai nyelvtan oktatás szükségességét és fontosságát elismerjük, tisztában kell lennünk azzal, hogy annak nem lehet célja az eddig divatban volt „grammatizálás,“ mely nem egyéb, mint a magyar nyelv törvényeinek minden közvetités nélküli rákényszeritése a gyermekekre s a mely ellen számtalanszor és jogosan kifakadt a közvélemény is, hanem célja igen is az, hogy a gyermek nyelvérzékét nyelvtudattá emelvén, képesitse őt a népies irodalom termékeinek megértésére s a nyelvnek saját egyszerü gondolatkörében szóban és irásban való helyes használatára. Mindaz, a mi e gyakorlati természetü célnak szolgálatában nem áll, mellőzendő a népiskolai nyelvtan-oktatásnál.

Az 1868. évi XXXVIII. t.-c, alapján a népiskolák számára kiadott miniszteri tanterv hasonló értelemben kitüzött tanitási cél mellett a népiskolai nyelvtani tananyagot három concentrikus körre osztja, u. m. II. oszt. tőmondat, III. oszt. bővitett mondat, IV. oszt. összetett mondatok köre.

E beosztás szemmeltartásával ugyan, de a tanterv által kitüzött tanitási cél figyelembevétele nélkül keletkezett a népiskolai nyelvtanoknak egész légiója. E tankönyvek közül kiválasztja minden tanitó azt, mely az ő egyéni nézetének legjobban megfelel s annak alapján igyekszik megismertetni tanitványaival az édes hazai nyelv törvényeit, sajnos, gyakran kevés, vagy legalább nem a kellő eredménynyel. Elhiszem, sőt tapasztalatból tudom, hogy igen sok iskolában a gyermekek ugy el tudják mondani a nyelvtani szabalyokat, ugy el tudják számlálni a beszéd és mondntrészeket, hogy maga a tanitó sem jobban, de ez mitsem ér, ez éppen olyan, mint azon fa, mely tavaszszal gyönyörüen virágzik s őszre gyümölcsöt még sem hoz. Az ilyen eredménynyel lehet imponálni a laikus előtt, de a ki ismeri a nyelvtani oktatás célját, a ki tudja, mit ér az üres szabály kellő megvilágitás s alkalmazni tudás nélkül, annak önkéntelenül is eszébe jut a debreczeni káté legutolsó kárdése: „Ha mindezeket tudod, mi hasznát veszed?“ Semmit, egyáltalán semmit, mert annak a sok nyelvténynek a definitiója, az a sok szabály 1—2 év alatt ugy elrepül a gyermek fejéből, mintha azokról talán sohasem hallott volna, legfeljebb azon gyötrelmek ujulnak fel olykor-olykor emlékezetében, melyeknek árán magába szedte azt a sok üres szabályt s csak azért, hogy azokat elfeledje. Tekintsünk bele a fogalmazási és nyelvgyakorló füzetekbe, azok a nyelvtani oktatás eredményének a hőmérői. Kisebb bajnak tartom, ha a növendék a szabályok elmondása közben kisegitő kérdésekre szorul, de fogalmazási és nyelvgyakorló füzetei nincsenek telve hibákkal, mintha a gyermek el tudja ugyan mondani kitünően a szabályokat, de a tanitónak minden hónapban egy üveg veres tintáról kell gondoskodnia. Annak a gyermeknek, ki a népiskolával befejezte tanulmányait, sohasem lesz többé szüksége arra, hogy meg tudja mondani: mi a főnév, melléknév stb, de igen, szüksége lesz arra, hogy egyrészről a maga gondolátait helyesen kifejezhesse, másrészről a másokéit is megérthesse, azokban a magyar nyelv szellemét sértő hibákat felfedezhesse s azok elkövetésétől őrizkedjék. A nyelvtani oktatás tehát nem tanitási célnak, hanem eszköznek tekinthető arra nézve, hogy általa a gyermeket a nyelv helyes használatára és megértésére képesitsük.

Mindaddig, mig felül nem emelkedünk a használatban levő temérdek népiskolai kézikönyvön, mig a nyelvtani oktatásnál kizárólag azokra támaszkodunk, mig azokat, mint eddig, vakon követjük, a népiskolai oktatás ezen ágának szebb hajnala fel nem virad. Ne ragaszkodjunk annyira a betühöz, ne tetézzük a más által elkövetett hibát azzal, hogy mi is beleessünk, ne kövessük oly vakon a könyvet, hanem vegyük azt ki a gyermekek kezéből, mellőzzük azt teljesen. Világosan és helyesen szabja meg a tanterv a tananyagot éppen ugy, mint a tanitási célt, ezeknek szemmeltartásaval válasszuk ki a nyelvtani tananyagból azt, a mi a nyelvtani oktatás elé kitüzött célnak szolgálatában áll s hozzuk kapcsolatba a nyelvtani oktatást az olvasókönyvvel, fektessünk több gondot ugy a magunk, mint a gyermekek beszédére, szigoruan ügyeljünk arra, hogy az iskolában s annak falain kivül mindenkor hamisitatlan magyar nyelv csendüijön meg ajkunkon, melynek szépsége nem a cifra szóvirágokban, de az egyszerüségben, a világosságban rejlik.

A használatban levő népiskolai nyelvtani kézikönyveknek egyik legfőbb hibájuk az, hogy a lényeg rovására sok olyan dolgot vesznek föl, melyeknek gyakorlati értékük egyáltalán nincs. Sok tanitó aztán halad a könyvön elejétől végig s igy nem csuda, ha a szabály helyes módszertani levezetésére s alkalmazásának kellő begyakorlására elegendő idő nem jut.

(Vége köv.)

Gardos Miklós.

A szerkesztő biz. postája.

B. K. „Uj irány“ c. munkája késön érkezett, a mennyiben a lap már ki volt szedve; csakis a jövő számban közölhető.

Közgazdaság.

Házi ipar.

Irta: Deii Jenő.

A házi iparok keletkezésére mindenkor az illető országrész vagy vidék területi viszonyai voltak döntő befolyással. A házi ipar rendszerint ott keletkezett, hol azt a vidék orografikus minősége, termékeitlen talajnak létezése, mely a mezőgazdasági üzem csekélyebb jövedelmezőségét okozta, megfelelő nyersanyagban való bővelkedés, valamint más helyi vagy társadalmi okok szükségessé tették. Gyakran kedvező előfeltételeknek köszönhette lételét, sok esetben csak azért keletkezett, mert a nép primitív igényeit ki tudta elégiteni és megszünt, midőn a kultura haladásával ezek az igények fokozódtak. A házi ipar régebben szoros nexusban állott a mezőgazdasággal és hazánk szegényebb vidékein még most is kiegészitő foglalkozását képezi a föld népének.

Eredetben a földmives házi ipari foglalkozása csak saját családjának szükségleteit fedezte. Midőn később nagyobb ügyességre tett szert és termelése meghaladta az önszükségletet, a fölösleggel házalt, vagy a nagyobb fogyasztási piacra vitte azt elárusitás végett. Nálunk, kerületünk községeinek túlnyomó részében, különösen a len-, valamint a halina-szövészet terén még mindig ebben a kezdetleges fejlődési stádiumban van a házi ipar és a paraszt neje és családjának nőtagjai készitik a ruházat túlnyomó részét az egész család számára.

Az ország más vidékein a házi ipari készitményekkel való házalásból fejlődött aztán az egyes biztos megrendelők (kereskedők, gyárosok, vállalkozók) számára való rendszeres szállitás viszonya. A házi iparos az állandó megrendelő igényeihez alkalmazkodott, utasitásai, mintái szerint dolgozott.

Hogy nálunk is épp úgy, mint országszerte a kiváló ügyességü házi iparosból kézmüves, valóságos iparos lett, egészen természetes és helyes fejlődési processzus; valamint az is örvendetes és nálunk a multban gyakran észlelt jelenség, hogy egy-két ügyes iparos, arra alkalmas községben megtelepedvén, az egész falut rávette valamely iparág tömeges űzésére. Igy keletkeztek a kosárfonó Laczkova (Szepesség), igy a Fazekasfalvak Gömörben és igy a bortermő vidékeken a kádár-községek stb.

A házi ipar fejlődési processzusának azt az egyszerü fokát, melyen a házi iparból gyári ipar lesz (lásd Szászországot és roppant fejlett kötszövő iparát) vagy azt a másikat, melyen a gyáripar bizonyos részletmunkákat a házi iparos által végeztet, — fájdalom — nálunk még nem értük el.

Nálunk már az is örvendetes haladás lesz, ha kivihetjük, hogy becsületes, a polgári haszonnal megelégedő vállalkozók kezeikbe vegyék az életrevaló házi iparágak fejlesztését oly módon, hogy akár a nyers anyag előlegezése mellett, akár a nélkül állandó megrendelői és vásárlói lesznek az egyes községek házi iparosainak.

Mielőtt a házi ipar fejlesztésére vonatkozó javaslatainkat megtennők, egy előzetes elvi kérdést akarunk tisztázni, t. i. azt: lehet e házi ipart ott is meghonositani, hol az eddig nem létezett?

Kétségtelen, hogy a multban t. i. a hetvenes években és a nyolcvanas évek elején, az intéző körök a házi ipar létesitése körül teljesen elhibázott eljárást követtek.

Az Istenben boldogult felvidéki házi ipart fejlesztő egyesület tömérdek pénzébe került az államnak és a kassai keresk. és ipar kamarának, de összes alkotásai közül egyetlen egy sem létesitett házi ipart, sőt egy szál házi iparost sem nevelt. Sem a homonnai műfaragó, sem a sóvári csipkeverő, sem a rimaszombati faragó, sem a dobsinai kőcsiszoló, sem a gnézdai kosárfonó stb. tanműhelyek nem feleltek meg eredeti hivatásuknak, hogy a házi ipar illető ágait a felső vármegyék érdekelt vidékein meghonositsák, — de vagy ipariskolákká lettek, vagy rövid tengés után megszüntek létezni.

A kassai keresk. és iparkamara évek hosszú során át utalványozott tetemes segélyösszegek árán arra a meggyőződésre jutott, hogy házi ipart tanműhelyek segitségével létesiteni akarni hiu kisérlet, meddő törekvés.

De ezek a kellemetlen tapasztalatok nem tudták a kamarát azok táborába vinni, kik az eddigi kisérletek sikertelensége miatt elkedvetlenedvén, a házi ipar létesitésének és illetve fejlesztésének szükségességét tagadják.

Határozott meggyőződésünk, hogy házi iparok ott, hol még nem léteztek, létesitendők és hogy a meglevő házi iparok ott, hol szükséges és lehetséges, fejlesztendők.

És ezzel a kijelentésünkkel igenlően megleltünk a felvetett kérdésre is. Mi erősen valljuk azt a meggyőződést, hogy házi iparok ott is honosithatók meg, hol eddig nem léteztek.

Világos, hogy uj házi iparok létesitése nem eszközölhető egy varázsütésre, nem dekretálható rendeleti úton, de csakis a fiatal nemzedéknek oktatása és pedig kézügyességre való oktatása révén.

Ha a kézügyességre való tanitás (Handfertigkeitsunterricht) eszméje más országokban még fel nem merült, ha azt másutt még nem érvényesitették volna, nekünk szükségképpen fel kellett volna találnunk ezt az eszmét, mert ez az egyetlen helyes alap, melyre uj házi iparokat alapithatni, vagy melyre állva a meglevőket célszerüen fejleszteni lehet.

Magától értetődik, hogy a kézügyességre való tanitásnál nem szabad abba a hibába esnünk, mely meddővé tette a legtöbb házi iparegyesület működését; nem szabad az oktatást egy-két megkedvelt ipari foglalkozásra szorítani, p. nem szabad az egész világot kosárfonóvá vagy faragóvá tenni akarnunk, de minden egyes vidéken az ottani viszonyoknak megfelelő házi ipar létesitése kell, hogy mint végcél lebegjen szemeink előtt.

Arra a kérdésre: hol és kivel tanitassuk a kézügyességre a fiatal nemzedékeket? azt feleljük: a népiskolában külön háziipartanitóval.

Mint utánzásra méltó példa lebeghet e tekintetben szemünk előtt Svédország, hol 550 népiskolában behozatott már az oktatásnak ez a neme (Slojd) vagy Belgium és Francziaország, hol 3—4 év óta a törvény rendelte el a kézügyességre való oktatást.

Szükségtelen hangsúlyoznunk, hogy a tanitás eme nemének nemcsak a létesi-

tendő vagy fejlesztendő háziipar, de az országnak kézmü- és gyáripara is venné hasznát.

Ezt belátták Németországban is, hol a porosz közoktatási miniszterium egy bizottságot küldött ki Svédországba és Dániába, bogy ott a kézügyességi iskolákat tanulmányozza.

Első javaslatunk tehát abban kulminál: kegyeskedjék a minister kerületünknek abban a részeiben, hol ez később teendő részletes előterjesztéseink szerint szükségesnek fog bizonyulni (első sorban Zemplén vármegye felvidéki járásaiban) a kézügyességi oktatást házi ipartanitók alkalmazása mellett, az elemi iskolával kapcsolatban, oly módon behozatni, hogy alapos megvitatás után megjelöltetvén az egyes községben vagy vidéken meghonosítandó uj házi iparág, a kézügyességi oktatás már tekintettel az illető házi iparágra eszközöltessék.

Második javaslatunk oda terjed: méltóztassék az általunk előterjesztett adatok alapján az egyes vidékeken azokat a háziipar ágakat megjelölni, melyek vállalkozók alkalmazása mellett úgy mennyiségileg, mint minőségileg fejleszthetők.

A legcsekélyebbnek látszó házi iparág is, ügyes üzletember kezében, nagy terjedelmet nyerhet és egész vidékek kereseti forrásává válhatik. Igy tapasztaltuk, hogy favillák és más gazdasági faeszközök Horvátországban és Szlavóniában ilyen úton nagy kiviteli cikekké lettek.

Igy például Zemplén vármegyében Kis-Czigándon 360, Nagy-Czigándon 300 és Kis-Géresen 116 ember gyékény-takarókat készit több mint 1600 K. értékben. Köztudomásu dolog, hogy épitészeink, kik régebben a vakolt padlatokhoz (menyezethez) nagy mértékben szükségelt gyékényfonatokat saját embereikkel készíttették, azokat ma már készen 20 □ méteres tekercsekben (1 méter széles, 20 méter hosszú) rendelik meg. Egy jóravaló vállalkozó rövid idő mulva nagy exportcikké fejleszthetné az épitészeti céloknak szolgáló gyékényfonatok készitését.

Mily roppant arányú lendületet vehetne hazánk szövőipara, ha a kereskedők, gyárosok és vállalkozók felvidéki vármegyéink pórnőit, kik mindannyian született szövők, szövőgyári vállalatok körül mint külmunkásokat csoportositanák.

A rendszerint éhhalállal küzdő felvidéki járások halina-szövészete, becsületes vállalkozók közreműködése mellett, határozottan fejleszthető.

Végre tisztelettel kérjük a ministert, hogy az ipari felügyelőket utasitani méltóztassék, hogy a házi ipar fejlesztésének és uj házi iparok létesitésének fontos kérdéseit alaposan tanulmányozván, mielőbb részletes javaslatokat terjeszszenek a minister elé.

Mi a ministernek emlitett szakközegeit ebbeli működésükben készségesen fogjuk támogatni.

— —

A kassai agrár-gyülés.

F. hó 8-án a Magyar Gazdaszövetség Kassán agrár-gyülést rendez. E gyülés tárgyalni fogja a közép-osztály mai rossz helyzetének okait, a pusztulás tényezőit felderiteni, s utalni fog azon módokra, a melyek segitségével az mérsékelhető. Kijelölni kivánja azokat az alapokat is, amelyek egy egészséges és fejlődő közép-osztálynak biztos bázisául szolgálhatnak. De nem csupán a közép-birtokosságról, hanem a városi közép-osztály helyzetéről is szó lesz.

A problema fontosságára utalni alig szükséges. Erős, egészséges és fejlődő közép-osztály nélkül nincs nemzet, mely a modern élet által kitüzött feladatok megvalósitására vállalkozhatnék. Azt pedig, hogy e tekintetben nálunk sok nagyon is sok a teendő, ujból kétségbevonni alig lehet. A mai politikai és gazdasági helyzet, szerintünk, nagyon is alkalmas arra, hogy ez irányban a gyümölcsöző munka megindittassék. Az a népszerüség, melyben legutóbb az Aradon és Pozsonyban tartott agrár-gyülések részesültek; az a mozgalom, mely a közép-osztály megmentése tárgyában kiadott jelszó nyomán keletkezett: biztositék nekünk arra nézve, hogy a kassai gyülés méltán fog sorakozni elődeihez és az uj fejlődésnek s a nemzeti élet megmentésének egyik tényezője lehet.

Felkérjük tehát vármegyénk gazdaközönségét, hogy ezen egy napra tervezett gyülésen minél számosabban résztvenui s megjelenésükkel annak sulyát és jelentőségét emelni sziveskedjenek.

Reméljük, hogy Kassán nem csupán a gazdaosztály jobbjai, hanem mindazok találkozni fognak, kik közállapotaink rekonstruálásánál közre müködni magukat hivatottaknak érzik. A rendezés munkáját a gazdaszövetséggel kapcsolatosan az Abauj-Tornavármegyei gazdasági egyesület vállalta el. Jelentkezni a gyülésre ezek bármelyikénél, vagy gazdasági egyesületünk titkári hivatalánál, a vármegyeházánál, is lehet. A jelentkező tagok vasuti kedvezményben részesülnek.

Bortermelők figyelmébe! A m. kir. földmivelésügyi miniszter folyó 1900. évi augusztus hó 29-én a szőlőtermelés által érdekelt vármegyék alispánjaihoz és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereihez köriratot intézett. Ezzel a mesterséges borok készitésének és forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-c. rendelkezéseinek szigoru megtartása érdekében felhivja a hatóságokat, hogy a törvényhatóság területén lévő szőllősgazdák az idézett törvény, illetőleg a végrehajtási rendelet rendelkezései tekintetében kellőleg tájékoztassanak. E célból amennyiben ez indokolt volna, ha az érdekeltek saját érdekükben a legkiterjedtebb módon leendő közzététel (hirdetmények, kidobolás, stb.) utján mindenesetre még a f. évi szüret megkezdése előtt különösen arra figyelmeztessenek, hogy a bortörvény (1893. évi XIII. t.-c.) és az ennek végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott rendelet értelmében a mustba, vagy a borba, ugyszintén a már kész kierjedt törkölyborba vizet keverni, bármely csekély mennyiségben is, feltétlenül tilos, még akkor is, ha ezt maga a vevő kivánná; továbbá tilos a természetes bornak a törköly-borral, vagy gyümölcsborral való összekeverése, összeházasitása is. A viz használata csak a törkölybor készitésénél van megengedve, de ott is az idézett végrehajtási rendeletben körülirt megszoritással. Egyszersmind figyelmeztetendők az érdekeltek arra is, hogy a ki a fenti tiltott módon készitett, vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja az az 1893. XIII. t.-c. ertelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik, aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törköly-borral, vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készitője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezenfelül még két hónapig terjedhető elzárással büntettetik és ezenkivül az illetőktől a tiltott módon kezelt borok még el is kobzandók.

Tanfolyam tejgazdasági munkások számára. *Az állami tejgazdasági munkásokat képző iskolákban Munkácson* és *Gödöllőn* október hó 1-én 12 hónapra terjedő ujabb tanfolyamok fognak megnyilni, melyekre ép, erős testalkattal biró, legalább 18 évet betöltött munkásifjak vétetnek fel. A tanulók a tanfolyam ideje alatt teljes ellátásban és 10 kor. havi bérben részesülnek. Felvételért való folyamodások október hó 1-ig a munkácsi uradalom, illetőleg a gödöllői koronauradalom igazgatóságához küldendők be. — Ajánlatos volna, hogy a gazdaközönség ezekre az iskolákra jóravaló cselédjeit elküldje, hol minden anyagi megterhcltetés nélkül szakértő tehenészekké és tejgazdasági munkásokká képeztetnek ki. Az iskolába való felvételért a folyamodások keresztlevél, iskolai és erkölcsi bizonyitványokkal felszerelve *a nagy-szécsényi tejszövetkezet igazgatóságához intézendők november hó 1-ig.*

Városi és községi ügyek.

* **Polgári leányiskola.** A s.-a.-ujhelyi polgári leányiskolát f. hó 17-én d. e. 9 órakor, az *Andrássy*-utcai *Mezőssy*-féle épület utcára néző termében ünnepiesen, 72 (azaz hetvenkét) beiratkozott növendék, ezek szülei, a tanitó-testület és tanügybarátok, továbbá az iskolaszék, *Székely* Elek polgármester és a városi tanács jelenlétében megnyitották, mely alkalommal *Dókus* Gyula csász. és kir. kamarás, mint az iskolaszék elnöke, a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves gyermekek!

Ünnepre, a tudomány szerény, de magasztos ünnepére gyültünk össze, hogy felavassunk egy iskolát, mely a város és ez által vármegyénk és az ország közmivelődését lesz hivatva szolgálni.

A nemzetek emelkedésének leghatásosabb eszköze a közmüvelődés, azért napjainkban mindenki siet a tudományokat müvelni, müvelődését tökéletesbiteni.

Nekünk, testvér-nemzet nélkül álló maroknyi magyar nemzetnek, kétszeres kötelességünkben áll, mindan módot felhasználni, a mely emelkedésünket, erősbödésünket biztositja s igy elengedhetetlen kötelességünk a közmüvelődést terjeszteni s ezt iskolák létesitésével biztositani.

Nem célom szerény ünnepélyünk keretében a nőnevelés fontosságáról, különösen hazánk viszonyait illetőleg, bővebben szólani; hiszen minden magyar ember érzi annak fontosságát és mindenki a ki a tanügygyel foglalkozik, tudja, hogy csak a nő, az anya az a ki elfogulatlan, *valódi* embert tud a gyermekből nevelni, hazánknak pedig sok *valódi, egész* emberre van szüksége.

De ha ezzel a kérdéssel ez alkalommal bővebben nem is kivánok foglalkozni, el nem mulaszthatom, hogy S.-A.-Ujhely közönségének, mely az utóbbi években a népnevelés érdekében erejét is tulhaladó áldozatot hozott, azért az ujabb intézkedésért, hogy a nővelésnek egy magasabb iskolát állitott — a képviselő-testület itt megjelent tisztelt tagjainak, a polgármester és kir. tanfelügyelő urnak lelkes buzgólkodásukért, a melyet az eszme megvalósitására kifejtettek a szülék és a vármegye közönsége nevében hálás köszönetet ne mondjak. *(Lelkes éljenzés.)*

Nem mulaszthatom el azt sem, hogy önöket, tisztelt tantestület, kiknek gondos kezeibe e város egy női nemzedékének tudományos kiképzését tesszük le, arra kérni, hogy azt az iskolát, a melyet annyi reménynyel, szeretettel és áldozatkészséggel létesitettünk, *ne a rideg kötelesség betöltésével, hanem a lelkesedés melegével istápolják s felvirágoztatását munkálják.*

Titeket pedig, kedves gyermekek, atyai szeretettel arra intelek, hogy szüleiteknek belátek helyezett reményeit megvalósitani, tanitóitok fáradságos munkáját megédesiteni, a város anyagi áldozatát megháláni: *ernyedetlen szogalommal igyekezzetek!*

Ne téveszszétek szemeitek elől soha azt az arany igazságot, hogy valamint a müveletlen föld csak gyomot terem: ugy a lélek is csak ugy emelkedhet a józanság tisztább világába, ha a tudományok és ismeretek tárházából gazdag zsákmányt szerez magának!

És ezzel a tudomány ez ideiglenés szerény hajlékában S.-A.-Ujhely polgári leányiskoláját — működésére a teremtés urának bő áldását kérve — megnyitottnak jelentem ki.

Igen lelkes éljenzés után ft. *Kovács* Endre k. r. tanár — a szervezés munkáját ideiglenesen magára vállalt igazgató — válaszolt az iskolaszék elnökének, megköszönvén, hogy megjelenésökkel az iskola ünnepies megnyitásának fényét emelni szivesek voltak; azután kérte az elnököt, az iskolaszéket és a képviselőtestület tagjait, hogy a jövőben is ápolják ezt a kulturális intézményt és támogassák, hogy magasztos feladatának és céljának mindenkor megfelelhessen. Végül pedig Istenáldását kérte az intézetre, hogy magasztos céljait elérhesse.

A megnyitó iskolai ünnepnek ekként történt lefolyása után átadták az intézetet rendeltetésének.

„Crescat — floreat!“

* **A községi, illetve körjegyzők nyugdijintézete**, mely a t. vármegye közig. pénztárában kezeltetik, a f. hó 17-én megtartott pénztári vizsgálat alkalmával 47,002 K. 67 f. vagyonkészlettel birt.

* **Hány kémény van Ujhelyben?** Máig sem tudtuk még, hogy S.-A.-Ujhelyben a házak kéményeit megbizható módon számba vették volna. Most, hogy a rendőrség ezt a fáradságos munkát, felsőbb utasitásra, megtette, nem tartjuk érdektelennek közölni, hogy Ujhely városban az emeleti kémények száma 728, a földszinti kémények 3742. Nagy numerusok. A város terjedésének s a lakosság növekedésének csalhatatlan bizonyitékai!

* **A köztemető** S.-A.-Ujhelyben a legújabb megállápodás szerint f. hó 26-án reggeli 8 órakor fog a felekezeti lelkészek egyházi áldása mellett és a közegészségügyi bizottság jelenlétében megnyittatni. Természetes, hogy megnyitás után az összes felekezeti temetők bezáratnak.

* **Uj távirómivatal.** Az Őrmező községbeli postahivatal távirómivatallal egészittetett ki.

* **Az ungvár-nagymihályi vasutvonal** kiépitése, a mennyiben Ungvár város a kiépitéshez hozzájárulni nem kiván, elmarad, — ellenben *a m.-zombor—mád—tállya—szántó—bodokő-váralja—szikszói* vicinális kiépitése, melynek ügyét Abauj-Torna vármegye közönsége lelkesen felkarolta s bizonyára kellő anyagi támogatást nyer vármegyénk közönsége részéről is, szépen kezd ráigazodni a teljesedés utjára.

* **Közpénztárak vizsgálata.** S.-A.-Ujhely rt. v. közpénztárait f. hó 20-án d. u. vizsgálta meg a vármegye alispánja. Megnyugvással veheti

tudomásul a közönség, hogy ugy a házi-, mint a gyámpénztár teljes rendben van.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** *A sátoraljа-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál* 1900. szept. 15-től 1900. szept 22-ig a) *házasságot kötött*: 2 pár; b) *kihirdettetett:* 4 egyén; c) *születési anyakönyvi bejegyzés volt:* 13 esetben; *d) elhalálozott:* 5 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

21018. sz. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*

Hivatalos hirdetmény.

Az érdeklődők tájékoztatása céljából közhirré teszem, hogy az Eperjes, Igló, Kis-Szeben, Lőcse, Losoncz, Miskolcz, Eger, Gyöngyös, Máramaros-Sziget, Munkács, Nyiregyháza, Szatmár és Ungváron elhelyezett hadseregbeli csapatok, intézetek és elszigeteltek élelemszükségleteinek bérlet utján való biztosítása iránt a cs. és kir. 6 hadtest hadbiztossága által kiadott hirdetmény az érdeklődők által a vármegye irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

S.-A.-Ujhely, 1900, szept. hó 19.

Matolai Etele, alispán.

21466/900. sz. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*

Pályázati hirdetmény.

S.-Á.-Ujhely rendezett tanácsu városnál személyi változások folytán megüresedett, s évi 1600 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel javadalmazott közigazgatásl tanácsnoki állásra pályázatot hirdetek.

A tanácsnoki állás a város képviselőtestületének f. évi *október hó 4-én* tartandó közgyülésében fog választás utján betöltetni.

Felhivom az ezen állásra, valamint az ennek betöltése folytán esetleg megüresedő többi állásokra pályázni kivánókat, hogy kérvényeiket hozzám f. évi *október hó 3-áig* nyujtsák be.

S. A. Ujhely, 1900. szept. 18.

Matolai Etele, alispán.

10874/900. kjp sz. *S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.*

Felhivás.

A külföldi borkereskedők tájékoztatása végett szükségem van arra, hogy S.-A.-Ujhely bortermése ez évben mennyit tehet ki, — ugyanazért felhivom mind azokat a bortermelőket a kiknek az évi termésök eladó, hogy azt az igtató hivatalba a hivatalos órák alatt a *f. hó 24-ig* jelentsék be.

S.-A.-Ujhely, 1900. szept. 15.

Székely Elek, polgármester.

10776/I. 900. sz. *S. A.-Ujhely város polgármesterétől.*

S.-A.-Ujhelyt 1873. évben született Landsberger Adolf bádogos segéd munkakönyve e város területén pár héttel ezelőtt elveszett, annak körözését elrendelem.

S.-A.-Ujhely, 1900. szeptember ho 12-én.

Székely, polgármester.

2234/I. 900. *A sztropkai járás főszolgabirájától.*

Körözvény.

Homonna-Olyka községében egy drb. 2 éves veres szőrü és fehér homloku ökör tinó, mint gazdátlan jószág, fegatott fel.

Igazolt tulajdonosa fe hivatik, hogy ezen körözvény megjelenésétől számitandó 15 nap alatt nevezett község birájánál annyival is inkább jelentkezzék, mivel ellenesetben az ökörtinó az 1894. évi XII. t.-c. 105. § a értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Sztropkó, 1900. szeptember 15.

Bárczy, főszolgabiró.

4556/I. 900. sz. *A tokaji járás főszolgabirájától.*

Guttman József sztropkói illetőségü elmebeteg folyó hó 8-án Tarczalról, hol atyjával Nagy-Kállóból hazafelé jöve, a bekövetkezett szombat végett kellett tartózkodnia, egy őrizetlen pár perc alatt eltávozott s midőn ezt atyja észre vette, keresés dacára már fel nem találhatta.

Nevezettnek személyleirása a következő: neve Guttmann József, izraelita, 26 éves, közép termetü, szőke haju, szemei sárgák, szája vastag, orra rendes, bajusza ütköző, szakála nincsen. Ruházata szürkés rok, kopott nadrág, uj vikszos bőrcipő, keskeny karimáju puha kalap Beszél tótul és zsidóul.

Tisztelettel kérem a társhatóságokat, miszerint fentnevezettet hatóságok területén nyomoztatni, feltalalás esetén őt letartóztatva, hivatalomat — esetleg a sztropkói szolgabirói hivatalt — értesiteni sziveskedjenek.

Tokaj, 1900, szeptembcr 19-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabiró.

40393/II. 1900. sz.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság S.-A.-Ujhelyben.

Körrendelet.

Valamennyi községi elöljáróságnak, körjegyzőségnek és S.-A.-Ujhely város rendezett tanácsának.

Felhivatik a cim, hogy jelenleg ismeretlen tartózkodásu volt borsodmegyei külső bőcsi lakosokat: Pál Dánielt, a ki 692 kor. 56 fillér, Ternyik Józsefnét, a ki 908 kor. 42 fillér. N. Varga Jánosnét, a ki 911 kor. 48 fillér és Varga Mihálynét, a ki 1093 kor. 60 fillér adóval maradtak hátrálékban, a hatásköréhez tartozó területen köröztesse, s az eredményről tegyen ide jelentést.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-A.-Ujhely, 1900. szeptember 14.

Mauks,
kir. pénzügyigazgató h.

Heti naptár.

Vasárnap,	(ősz kezd.) szeptember 23. Linusz.
Hétfőn,	szeptember 24. Gellért.
Kedden,	szeptember 25. Kleofás.
Szerdán,	szeptember 26. Ciprián.
Csütörtökön,	szeptember 27. Kozma, Dam.
Pénteken,	szeptember 28. Vencel.
Szombaton,	szeptember 92. Mihály.

Nyilt-tér. *)

Tekintetes szerkesztő úr!

Kötelességet teljesitek, midőn a nagy gazdaközönség tudomására adom, s elismerésemet nyilvánitom gyors, pontos és igazságos eljárásáért az Első Magyar Általános Biztositó Társaságnak, mely tarsulat a mult hó 14-én volt tűzesetben hivatalnokát 21-én már kiküldötte a kárfelvételre, eljarása igazságos s minden tekintetben arra, a mi biztositva volt, kifogástalan volt; — a kárnyugtát azon hó 28 ikán aláirás végett megküldötte s ugyancsak szeptember 6-án már a károsszeget postán kezeimhez származtatta.

S ezt annál inkább tartottam a közönség tudomására hozni kötelességemnek: mert e községben a többi károsultak más intézetnél: a Hazai, Fonciére, Elemi, Bécsi stb. stb. voltak biztositva s mai napig egy sem kapott még kártéritési összeget, pedig az uj épitkezés minden nap kiadással jár,

E pár sor közlésére kérve a t. szerkesztő urat, vagyok.

Nagy-Rozvágyon, 1900. szept. 11-én.

hive:

Soltész Pál.

MÁRGIT
GYÓGYFORRÁS

(Margitforrás-telep Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitűnő hatásu **a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szivós váladék esetén; tüdővészeseknél. ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz"** megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle **a gyomor** és **belek hurutos állapotainál,** főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képzelődött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá **á hólyag hurutos** bántalmainál, **a kő- és homokképződés eseteiben,** miért is **a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai,** mint az **orvosvilag egyéb előkelőségei** a legszivesebben használják, előnyt adnak a **„Margit"**-forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

Mint ivóviz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÈDESKUTY L. *ásványviznagykereskedés*
cs. és kir. udvari szállitó
BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

*) Az e rovatban közlöttekért a beküldő felelős.

A szerkesztő póstája.

L. A Budapest. (Józsefkörut 58) Leveledet elküldöttem a kiadónak, — neked szives üdvözletemet küldöm.

L. Z. urnak — *Ungvár.* Láttatlanba se igent, se nemet nem mondhatunk.

Mese a szilaj szép Icuról cimü elbeszélésének tárgya alig van, a mi van: már ezerszer feldolgozták és sokkal jobban. Az egész elbeszélés primitiv, egy tulságosan naiv léleknek talán első kisérlete. A „Zemplén"-ben *nem* közölhető.

Z P. urnak — *Nátafalva.* Minthogy az „Adalékok" októberi füzete már ki van nyomva, szives tudósitásának közzététele a nov.-i füzetre marad.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Éhlert Gyula.**

Hirdetések.

A Grosz Vilmos-féle

csődtőmegtől megvett áruk: ugymint **kézi** és **járgány cséplőgépek, rosták, aratógépek, fűkaszálók, konkolyozók, boronák, Sack-féle ekék, lógereblyék** s több más gazdasági gépek a gyári árak tetemes leszállitása mellett kaphatók

Kornstein Ignácz czégnél
S.-A.-Ujhely.

Tk. 2887/1900. szám.

Hirdetmény.

Tarczal nagy község telekkönyve a birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. szám alatt kelt szabályrendelethez képest átalakittatik s ezzel egyidejüleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatik.

E czélból a tkvi átalakitási előmunkálat hitelesitése és a helyszini eljárás az emlitett Tarczal nagyközségében **1900. évi október hó 22-ik** napján fog kezdődni, és következő napokon folytattatni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekeltek, hogy a hitelesitési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az uj telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakitása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik,

2) mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a kiküldött hitelesitő bizottság előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel,

3) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átalakitásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15, 16, 17, 18. §§-ai, az 1889. évi 38. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt élőszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

4) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyebb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt a tokaji kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó10-ik napján.

Dr. Plathy Zsigmond,
kir. járásbiró.

Tk. 3593/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Weisz Èliás és a kir. kincstár végrehajtatónak Kovács János végrehajtást szenvedő elleni 128 kor. és 155 kor. 50 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében Páricsy Péter szomotori lakos elfogadott utóajánlata folytán a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmeczi kir. járásbiróság) területén lévő Szomotor község határában fekvő a szomotori 25. sz. tjkvben I. 1—8 sor 36, 92, 117, 144, 171, 201, 230. és 248. hr. számok alatt foglalt a végrehajtást szenvedő Kovács János nevén álló birtokilletőségre az arra az $^{1388}/_{75}$ tksz. végzéssel özv. Kovács Istvánné született Kántor Mária javára C. 1. a. bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 1826 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megigért 1710 korona 50 fillérnél alacsonyabb áron nem az ujabb árvérést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi október hó 5**-ik napján délelőtt 10 órakor Szomotor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron, de az 1710 korona 50 fillérnél olcsóbban nem, eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartóznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 182 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.- cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 5-én.

Stépán László, kir. jbiró.

Eladó esetleg haszonbérbeadó.

1900. évi október hó 1-től a zemplénvármegyei Szalók községben egy 290 hold szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82 hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel számitva) álló, megfelelő számu lak- és gazdasági épületekkel ellátott birtok. — Bővebb felvilágositást ad: **Dr. Novák István** ügyvéd **Gálszécsen**.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevü vendéglőmben kitünő aszali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá **valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható**.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

10,869/I. 1900. sz.

Hirdetmény.

Az 1876. évi XIV. t.-cz. 140. §-ának rendelkezéséhez képest értesitem a város közönségét, hogy a köztemetőt a folyó évi szeptember hó 26-ik napjának reggeli 8 órájától megnyitottnak és a róm. és gör. katholikus, valamint az ev. református felekezeti temetőket a mai napon fenti szám alatt kelt határozatommal bezárottaknak nyilvánitottam.

Egyidejüleg tudatom a közönséggel, hogy a köztemetőbe való temetkezés előtt a sirhely bárcza a város pénztáránál váltandó ki és a temető felügyelőnek a sir kiásatása végett idejében kézbesitendő. A megalkotott szabályrendelet 42. § a szerint a sirhelyek árai a következőleg állapittattak meg:

a) egy diszsirhely ára **50 kor.**
b) egy I. osztályu sirhely **22 kor.**
c) egy II. osztályu sirhely **9 kor.**
d) egy gyermeksirhely a gyermek-sirok parczellájában **9 kor.**

Ezen árakban a sirásatás, eltakaritás és a sir felhantolása is benfoglatatik.

A sirhelyek dijai a temetkezés-, illetve a terület igénybevétele előtt a város pénztárába a köztemető alapba fizetendők.

S.-A.-Ujhely, 1900. szeptember 15-én.

Székely Elek s. k.,
polgármester.

1222/1900. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. I. 493/1. számu végzése következtében Terhes Lajos ügyvéd által képviselt Özvegy Hegedüs Dánielné boldvai lakos javára Dr. Fried Lajos helybeli lakos ellen 400 korona s jár. erejéig 1899. évi deczember hó 17-én foganatositott kielègitési végrehajtás utján felülfoglalt és 2178 koronára becsült következő ingóságok u. m.: zongora, ezüstnemüek és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. I. 493/6. számu végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1898. évi szeptember hó 20. napjától járó 6% kamatai, $^1/_3$ % váltódij és eddig összesen 186 korona 80 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközlésére **1900. évi szeptember hó 28-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eltognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitssi jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi szeptember hó 7-én.

Gosztonyi Alajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 4290/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Luzsanszki Mária férj. Kinel Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. 49 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. járásbiróság területén lévő Hocsa községében fekvő a hocsai 1. sz. tjkvben A. II. 1—17. sorszám alatt fölvett $^1/_4$ urb. telekre és a hozzátartozó 54 régi összeirási számu házra, kerttel, tehát a végr. törvény 156. §-ának alkalmazásával nemcsak a végr. szenvedő Kinel Jánosné szül. Luzsanszki Máriát, hanem B. 2—4. alatt bejegyzett társtulajdonosok Gonosz Jánosné szül. Luzsanszki Annát, Luzsanszki Mihályt (kinek neje Kocsorha Anna), Luzsanszki Jánost is megillető jutalékokra az árverést 670 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi október hó 6-ik** napján d. e. 10 órakor Hocsa község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 67 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi julius hó 13-ik napján.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Néhai **Weinberger Jakab** hagyatékából eredő Szentes és Bacska községeiben fekvő **földbirtok** és az utóbbi birtokban külön álló berendezett és üzemben levő **gőzmalom** szabad kézből eladó. — Bővebbet az örökösöknél Bacska u. p. Bély.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmegye *Székó* községében 310 hold szántó s 90 hold rétből álló birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva **f. évi deczember hó 31-től** haszonbérbe adó. — Ugyanezen birtok 280 hold erdővel esetleg eladó. — Közelebbi felvilágositást ügyvédi irodámban nyujthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,
ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

HIRDETÉSEK

a „Zemplén“ társadalmi és irodalmi lap

és

az 1901. évre szóló „Zemplén Naptára“ számára

jutányos áron felvétetnek

kiadóhivatalunkban S.-A.-Ujhely, főtér 9. szám.

Tk. 3593/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Weisz Èliás és a kir. kincstár végrehajtatónak Kovács János végrehajtást szenvedő elleni 128 kor. és 155 kor. 50 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében Páricsy Péter szomotori lakos elfogadott utóajánlata folytán a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmeczi kir. járásbiróság) területén lévő Szomotor község határában fekvő a szomotori 25. sz. tjkvben I. 1—8 sor 36, 92, 117, 144, 171, 201, 230. és 248. hr. számok alatt foglalt a végrehajtást szenvedő Kovács János nevén álló birtokilletőségre az arra az $^{1388}/_{75}$ tksz. végzéssel özv. Kovács Istvánné született Kántor Mária javára C. 1. a. bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 1826 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megigért 1710 korona 50 fillérnél alacsonyabb áron nem az ujabb árvérést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi október hó 5**-ik napján délelőtt 10 órakor Szomotor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron, de az 1710 korona 50 fillérnél olcsóbban nem, eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 182 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.- cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 5-én.

Stépán László, kir. jbiró.

Eladó esetleg haszonbérbeadó.

1900. évi október hó 1-től a zemplénvármegyei Szalók községben egy 290 hold szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82 hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel számitva) álló, megfelelő számu lak- és gazdasági épületekkel ellátott birtok. — Bővebb felvilágositást ad: **Dr. Novák István** ügyvéd **Gálszécsen**.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevü vendéglőmben kitünő aszali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá **valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható**.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

10,869/I. 1900. sz.

Hirdetmény.

Az 1876. évi XIV. t.-cz. 140. §-ának rendelkezéséhez képest értesitem a város közönségét, hogy a köztemetőt a folyó évi szeptember hó 26-ik napjának reggeli 8 órájától megnyitottnak és a róm. és gör. katholikus, valamint az ev. református felekezeti temetőket a mai napon fenti szám alatt kelt határozatommal bezárottaknak nyilvánitottam.

Egyidejüleg tudatom a közönséggel, hogy a köztemetőbe való temetkezés előtt a sirhely bárcza a város pénztáránál váltandó ki és a temető felügyelőnek a sir kiásatása végett idejében kézbesitendő. A megalkotott szabályrendelet 42. § a szerint a sirhelyek árai a következőleg állapittattak meg:

a) egy diszsirhely ára **50 kor.**
b) egy I. osztályu sirhely **22 kor.**
c) egy II. osztályu sirhely **9 kor.**
d) egy gyermeksirhely a gyermek-sirok parczellájában **9 kor.**

Ezen árakban a sirásatás, eltakaritás és a sir felhantolása is benfoglatatik.

A sirhelyek dijai a temetkezés-, illetve a terület igénybevétele előtt a város pénztárába a köztemető alapba fizetendők.

S.-A.-Ujhely, 1900. szeptember 15-én.

Székely Elek s. k.,
polgármester.

1222/1900. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. I. 493/1. számu végzése következtében Terhes Lajos ügyvéd által képviselt Özvegy Hegedüs Dánielné boldvai lakos javára Dr. Fried Lajos helybeli lakos ellen 400 korona s jár. erejéig 1899. évi deczember hó 17-én foganatositott kielègitési végrehajtás utján felülfoglalt és 2178 koronára becsült következő ingóságok u. m.: zongora, ezüstnemüek és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. I. 493/6. számu végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1898. évi szeptember hó 20. napjától járó 6% kamatai, $^1/_3$ % váltódij és eddig összesen 186 korona 80 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközlésére **1900. évi szeptember hó 28-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eltognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitssi jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi szeptember hó 7-én.

Gosztonyi Alajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 4290/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Luzsanszki Mária férj. Kinel Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. 49 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. járásbiróság területén lévő Hocsa községében fekvő a hocsai 1. sz. tjkvben A. II. 1—17. sorszám alatt fölvett $^1/_4$ urb. telekre és a hozzátartozó 54 régi összeirási számu házra, kerttel, tehát a végr. törvény 156. §-ának alkalmazásával nemcsak a végr. szenvedő Kinel Jánosné szül. Luzsanszki Máriát, hanem B. 2—4. alatt bejegyzett társtulajdonosok Gonosz Jánosné szül. Luzsanszki Annát, Luzsanszki Mihályt (kinek neje Kocsorha Anna), Luzsanszki Jánost is megillető jutalékokra az árverést 670 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi október hó 6-ik** napján d. e. 10 órakor Hocsa község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 67 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi julius hó 13-ik napján.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Néhai **Weinberger Jakab** hagyatékából eredő Szentes és Bacska községeiben fekvő **földbirtok** és az utóbbi birtokban külön álló berendezett és üzemben levő **gőzmalom** szabad kézből eladó. — Bővebbet az örökösöknél Bacska u. p. Bély.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmegye *Székó* községében 310 hold szántó s 90 hold rétből álló birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva **f. évi deczember hó 31-től** haszonbérbe adó. — Ugyanezen birtok 280 hold erdővel esetleg eladó. — Közelebbi felvilágositást ügyvédi irodámban nyujthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,
ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

HIRDETÉSEK

a „Zemplén“ társadalmi és irodalmi lap

és

az 1901. évre szóló „Zemplén Naptára“ számára

jutányos áron felvétetnek

kiadóhivatalunkban S.-A.-Ujhely, főtér 9. szám.

Épületek, ingóságok, termények

tűz- és jégkár elleni biztositására,

továbbá: élet- és járadék biztositások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztositó Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

A nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatási miniszter urnak 94,336. 1899. sz. alatt kelt magas rendeletével való hivatkozással értesitem Zemplén-vármegye tek. tanügyi hatóságait, miszerint

a **„HYGIEIA“** pormentesitő-vállalat képviseletét, illetve a **DUSTLESS** **porölő- és fertőtlenitő anyag** kizárólagos elárusitási jogát Zemplén-vármegye területére megszereztem.

Felvilágositással készséggel szolgálok

Malártsik György,

füszer-, csemege-, gyarmatáru- és ásványviz kereskedő

S.-A.-Ujhely, főtér 5. sz.

Tk. 2341/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtatónak Haluska György végrehajtást szenvedő elleni 436 kor. 17 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbiróság területén levő Komlóska kőzség határában fekvő a komlóskai 26. sz. tjkvben Haluska György nevén álló: 1. 46, 136, 236, 561, 565, 798, 855, 1098. és 1212. hr. sz. ingatlanokra 808 korona, — 2. a 668. hr. sz. ingatlanra pedig 40 korona megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi október hó 8-ik napjának** d. e. 10 órakor Komlóska község házánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 kor. 80 fill és 4 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi julius hó 20-án.

Plathy, kir. járáshiró.

Az elismert legjobb és legkitünöbb

Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 barázdásuak

Rét, moha, tagozott és diagonal Boronák

Gyűrüs és sima aczél lemez, földi hengerek,

Agricola vetőgépek,

Arató gépek

fünek, berének,

Szénagyüjtők és arató gereblyék, Szénafordítók.

Szabad.-aszaló készülék gyümölcs és főzeléknek,

Bor és gyümölcs sajtók,

Gyümölcs és szőlő zúzók

és bogyómorzsolók,

Önmüködö szabadalmazott szőlő fecskendő

„SYPHONIA,“

Tormáncs és vértetü pusztitására,

Szallitható takarék tűzhelyek,

legujabb szerkezetben

Cséplőgépek

szabad. uj kenőgyürüvel ellátott görgös csap-

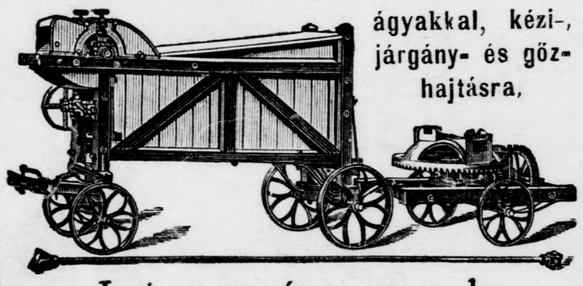

ágyakkal, kézi-, járgány- és gőzhajtásra,

Járgányok

1—6 vonóállat befogására,

Legujabb gabona-tisztitó-rosták,

Trieurek és kukorica morzsolók

Szecskavágók, darálók, répavágók,

Széna és szalmaprések nyugvók és szállithatók

valamint minden más fajta **gazdasági gépeket** készitenek és szállitanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashámormüvek

Alap. 1872. BÉCS, II/1. Taborstrasse 71. **750 munkás.**

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék és számos elösmerő levél ingyen. Képviselők és viszont-elárusitók kerestetnek.

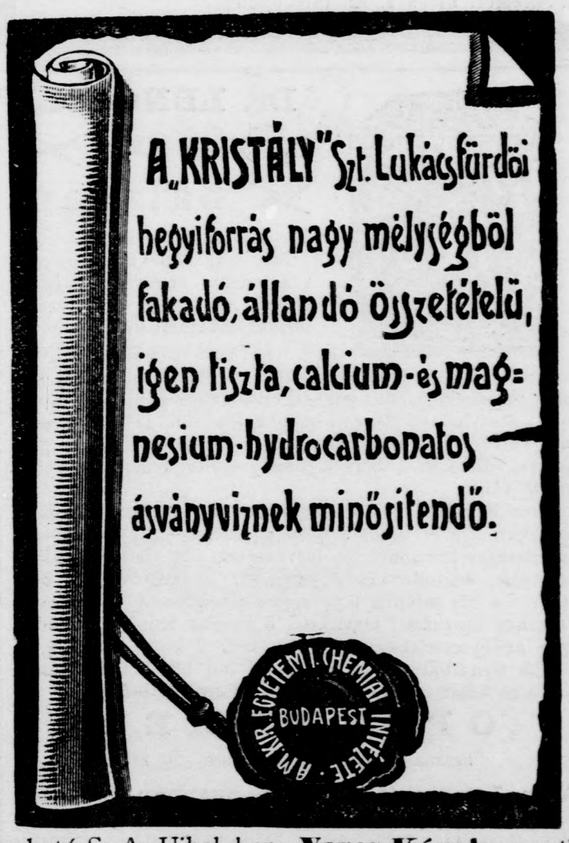

Kapható S.-A.-Ujhelyben: **Veres Károly** vasuti éttermében, továbbá: **Behyna Testvérek, Nagy Ferencz** és **Szentgyörgyi Vilmos** kereskedéseiben.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tiz szóig **40** fillér, minden további szó **4** fillér
Vastagabb betüvel nyomtatott szó **8** fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendő.
Vidékről postautalványnyal avagy levélbélyegekben.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvétetnek

a „ZEMPLÉN“

kiadóhivatalában

(**főtér 9. szám**)

és

FRISS HERCZINÉ

dohányárudájában

(Kazinczy-utcza, Polgári Bank épületében).

Bérlőknek,

Munka adóknak,

Vevőknek,

és

eladóknak,

állást keresőknek,

bérbeadóknak

és mindazoknak,

kik a nagy közönségből keresik az érdekelt feleket bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén“

vármegyei hivatalos lap

„Apró hirdetések“

rovatát.

Eladó ház.

Az Andrássy-utczában (életpiacz-tér) levő 4 szoba, konyha, kamara, üveges verenda és pincze helyiségekből álló házamat szabad kézből eladom.

Özv. Kapás Aurélné.

Megyfalvi

Likőr-, Rum- és Cognac-gyár

Marosvásárhely

magas jutalék mellett helyi képviselőt keres elismert kitünő gyártmányainak eladására. — Ajánlatok fenti czimre küldendők.

Eladó ház.

S.-A.-Ujhelyben a csörgői ut felé lévő lakházam, mely áll 2 szoba, 2 kamara, 2 konyha stb. és egy nagy kertből, szabad kézből eladó.

Özv. Kascsák Jánosné.

Mütrágya bizományi raktár.

A zemplén-várm. gazdasági egyesület elnöksége gazdaközönségünk érdekében az elért mütrágyázási kisérletek példáin okulva, egy állandó bizományi raktárt állitott fel. Továbbá felhatalmazta Weiser Ede kassai czéget, hogy az egyesület nevében Zemplénvármegye területén üzleteket eszközöljön. — Az alábbi hirdetésben közölt egyesületi árjegyzéket ajánlja tagjainak és a községi elöljáróságok figyelmébe azon odaadással, hogy a küszöbön álló áremelkedés kikerülése végett rendelményüket az egyesülethez, vagy fentnevezett czégnek beküldeni sziveskedjenek. Bárminemü felvilágositással az egyesület titkári hivatala készséggel szolgál.

Egy tanoncz

azonnal felvétetik a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas közvetitői lesznek ezentul az üzletkötéseknek s kiszámithatatlan gyakorlati haszna lesz ennek a rovatnak a közönség minden rétegére, ha egyszer hozzá szokik ehhez a legolcsóbb és legeredményesebb közlekedési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy a közönség gyorsan megkedvelje s **s mentől sürübben vegye igénybe** a

„ZEMPLÉN“

teljes cimmel ellátott apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Alulirottak bátorkodunk a nagyérdemü közönség figyelmét

a Weyrauch Kristóf és Társa-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhivni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómázoló szer, **gyorsan szárad**, **szagtalan, igen tartós** és **mosható is**. — Kapható tisztán, szin nélkül, továbbá sárga és barna szinekben, 1 kilós üveg ára 2 kor. 40 fill., 1/2 kilós üveg ára 1 korona 30 fillér.

Főraktár S.-A.-Ujhely és vidékére

NAGY FERENCZ, fűszer-, csemege-. ásványviz- és festékáru kereskedésében S.-A.-Ujhely.

Tisztelettel **WEYRAUCH KRISTÓF ÉS TÁRSA.**

Tisztességes Egyének

bármily foglalkozással 1866. óta fennálló czégem részére, eredeti sorsjégyek részletfizetés melletti törvényszerü eladása által, mellékjövedelemképpen is, könnyen havi 200—400 koronát kereshetnek. Ajánlatok **FUCHS H.** váltóháza, **Budapest. IV., Kecskeméti utcza 1.** sz. intézendők.

Dr. LENGIEL

nyirfa- balzsam

kir. szab. Svédhonra.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megfurjuk, emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasitásai szerint balzsammá alakittatik át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arczot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről. amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balzsam kisimitja az arczon a ránczokat és himlőhelyeket, ifju arczszint a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolitja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőratkát s a bőr minden más egyéb tisztátlanságát. Ára egy korsónak használati utasitással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszertárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejüleg a **dr. Lengiel-féle**

OPO-KRÉMET

használni. Egy tégely 1 kor. 20 fill.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatva van a balzsam jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszertára **Budapesten,** Király-utcza 12.

Eladó

Nagy-Mihályban özv. gróf Sztáray Antalné ő méltósága istállójában nevelt 2 darab 4 éves kocsiló és 1 db. belovagolt 4 éves hátasló. Tudakozódás az igazgatósághoz intézendő.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállit:

Ó homoki fehér borokat év és minőség szerint 22—24—28—32—36 forintért.

Kétszer fejtett homoki **uj-borokat** 18—20—22—24—26—28 forintért.

Törköly-pálinkát 70—75—80 forintért.

Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyzéket kérni !

382/1900. **Felső-bodrogi vizszabályozó társulat.**

Meghivó.

A felső bodrogi vizszabályozó társulat **1900. évi október hó 6-án d. u. 1/2 3 órakor** Tőke-Terebesen saját helyiségébea

rendes évi közgyülést

tart, melyre a tisztelt érdekeltségi tagokat ezennel meghivom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató-választmány évi jelentése.
2. Az 1899. évi számadást megvizsgált számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása és az igazgató-főmérnök és pénztárnoknak a felmentvény megadása.
3. Az 1901. évi költségvetés megállapitása.
4. Az 1900. évi számadások megvizsgálására 3 tagu számvizsgáló-bizottság választása.
5. A megejtendő liquidatiohoz 2 tag kiküldetése.
6. A Zemplén-vármegye tulajdonát képező műutak hozzájárulása iránt hozott ministeri leirat tárgyalása és az ennek alapján módositott felszámitás elfogadása, valamint e tárgyban Zemplénmegyével megkisérlendő egyezség kötéséhez 2 tag kiküldetése.
7. A Tiszavölgyi társulat közgyülésére 2 tag kiküldetése.
8. A tiszai társulatok közös nyugdijintézetének közgyülésére egy tag kiküldetése.

Tőke-Terebes, 1900. szeptember 20-án.

Gróf Andrássy Géza,
társ. alelnök.

Kitünően kezelt

Hentes áruimat

a t. cz. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom:

Naponta friss olvasztott *szalonna zsir* kilója		1 kor. 28 fill.
Fehér sós szalonna	„	1 kor. 20 fill.
Füstös szalonna	„	1 kor. 28 fill.
I-ső rendü pörkölt paprikás szalonna	„	1 kor. 44 fill.

Pontos és gyors kiszolgálat.

Megrendelések posta-távirda utján intézendők

KARNER JÓZSEF,
hentes üzletében Nyiregyházán.

Sürgönyczim *Karner J. Nyiregyháza.*

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztőszer kemény padló számára. 1 kocsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur"-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK czégnél **S.-A.-UJHELY.**

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, perzsa csász., spanyol kir. udvari szállitó.

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 8. sz.

GYÉMÁNT UTÁNZATOK,

PÁRISI LEGYEZŐK,

Chinai ezüst, bronz és bör diszműárúk,

EZÜST BOTOK, DISZÁLLÓÓRÁK, EVŐKÉSZLETEK, STB, STB.

gyári árakon.

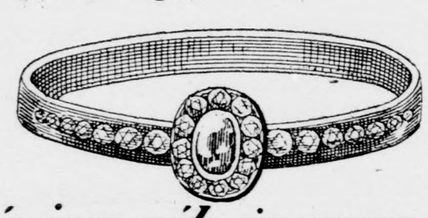

Képes árjegyzék ingyen.

Földbirtokosok és mezőgazdák figyelmébe!

Pormész

trágyazásra kiválóan alkalmas, **olcsóbb** és **jobb** mint a gypsz.

Megrendelhető:

A „Margitfalvi mészégető vállalat"-nál

Margitfalun, (Szepesmegye).

Sürgöny-czim: **„KEGYELET" S.-A.-Ujhely.**

A

KEGYELET

temetkezési vállalat

S.-A.-Ujhelyben

A

KEGYELET

temetkezési vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is,** és pedig a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophágot, mindenféle szemfedeleket, ércz-, mü- és élővirág koszorukat, szallagokat, viasz- és szurokfáklyákat.

Fakoporsók 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frttól egesz 700 frtig.

A „KEGYELET" temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállitását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyászkocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellékekkel.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett értesitésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbizottja tiszteletét teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

A „KEGYELET"

temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben

gyászkelmék és gyászfátyolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészittetnek.

A legcsekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosittatik.

Kiváló tisztelettel:

Schön Sándor és Társa.

Dus választék ércz és mü-koszorukban, koszoru-szallagokban. Pontos és olcsó kiszolgálás bármely csekély rendelésnél is.

Legnagyobb és legolcsóbb raktár egyszerü fakoporsókban és mindenfajta érczkoporsókban egész Zemplén-vármegyében.

Sürgöny-czim: **„KEGYELET" S.-A.-Ujhely.**

Számtalan előkelő kitüntetés és elismerés.

Az Eperjesi Népbank Kályhagyára

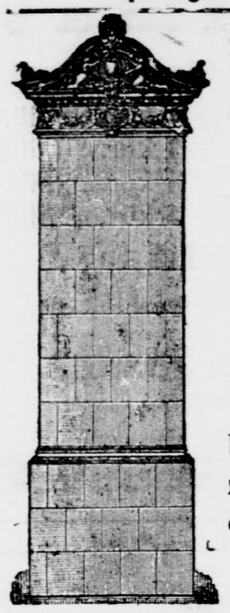

ajánlja chamotte agyagból [kétszer égetett]

cserépkályháit,

kandallóit,

és bármely alaku

diszkályháit

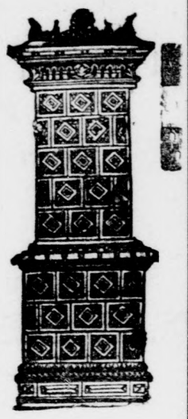

barna, zöld, chamois, seladonzöld, bőrbarna, szürke, porczellánfehér, vagy különféle majolica szinekben.

Kályháink utólérhetetlen tulajdonságai: **a tartósság, a külső csin. s a saját módszer szerinti tüzszekrény épités**, melyért teljes felelősséget vállalunk. — Gyárunk, mint kályhagyár az ország legelső, legnagyobb s legkiterjedtebb iparvállalata.

Bővebb felvilágositással és költségvetéssel eredeti gyári árban szolgálnak **Bebyna testvér urak S.-A.-Ujhelyben**, mint zemplénmegyei főképviselőnk; és **Glück Mór** ur **Nagy-Mihályban**, valamint a gyár vezetősége **Eperjesen**. Hol a minták megtekinthetők és kiválaszthatók.

Eperjesi Népbank Kályhagyára.

Állandó és egyenletes hőmérséklet. — Tetemes megtakaritás a tüzelő anyagon.

Szerelőink munkájáért feltétlen jótállás.

A legnagyobb czipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja **nagy raktárát**

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek czipő

különlegességekben,

valamint ujonnan berendezett

uri divatáru-czikk raktárát.

Dus választék különösen modern férfi kalapokban, ingek, nyakkendők, esernyők, gallérok és kézelőkben.

Óriási választék uri divat czikkekben. — Olcsó árak. Pontos — Kiszolgálat. — Bámulatos olcsó árak.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

Értesités.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnők és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászon s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszuságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztitó és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,

vegytisztitó és kemefestó.

S.-A.-Ujhely, Bercsényi-utcza 45. sz. a fogház átellenében.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Értesités.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“ emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabásu butorraktárral** megnagyobbitottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhettek azon állitásom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségü és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és igérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig ugy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára

S.-A.-Ujhely, Deák-utcza (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerités oszlopok . . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa** és **bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fürészelt **tölgyfa** deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállitjuk.

Vágott tüzifát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállitva.

A Jókai-utczában lévő volt Barthos-féle házat olcsó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből épitkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parczellákra osztva 10 évi amortizáczio mellett.

Kleinmann és Klein.

Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület kivételes mütrágya árjegyzéke 1900. évre, alávetve bármely vegykisérleti állomás birálatának.

Jegy	Faj	Össz. phosphorsav	vizben oldható phosphorsav	Ammoniák só	50 kgr. korona
S.	I. Superfosfát	18—19	17—18		4·84·5
S. I.	„ „ „	17—18	16—17		4·56
S. II.	„ „ „	16—17	15—16		4·35
Sp.	Spodium „	18—19	17—18		4·84·5
Sp. I.	„ „	17—18	16—17		4·56
Sp. II.	„ „	16—17	15—16		4.35
K. S.	Csontliset „	18—19	17—18	1/4—1/2	5·01·5
K. S. I.	„ „	17—18	16—17	1/4—1/2	4·72
A. S. I.	Ammoniák „	11—12	10—11	3—4	5.85
A. S. II.	„ „	11—12	10—11	2—3	5·05
P.	Eredeti Csehországi	20	szavatolt 16	citzát	4·07
	Thomassalak	17 1/2	14	„	3·70

A jelzett árak teljes kocsirakomány vétele mellett bérmentve Zemplénmegye bármely állomására értetendők; kisebb vételnél a s.-a.-ujhelyi állomáson levő egyesületi raktárnál értetendő mindenkor, a Superfosfatoknál készpénzfizetés esetén 3% engedménynyel vagy 6 havi (váltó) hitel Thomassalakliszt netto áru értékéből készfizetés esetén 2% levonás vagy 4 havi (váltó) hitel.

Egyesületünk elnöksége *Weiser Ede* urat bizta meg a vármegye területére mütrágya eladások eszközlésével.

S.-A.-Ujhely, nyomatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.